

DARBININKAS

Vol. LXXII. Nr. 43

Lapkričio - November 13, 1987 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos gen. sekretorius Gorbachiovas bolševikų revoliucijos sukaktyvių išvakarėse pasakyto kalboj pasmerkė Staliną dėl neįprastų ir nedovanotų nusikaltimų, paminėjo iki šiol ignoruojamus partijos veikėjus, kaip Chruščiovą ir Buchariną, ir pabrėžė, kad Sov. S-gos ateitis gali būti planuojama tik atsižvelgus į praeitį. Jis nors ir pažadėjo sudaryti komisiją Stalino veiksmams iširti ir rehabilituoti nubaustuosius, bet nieko neminėjo apie KGB ir Berijos veiklą ir teisingo Stalino ir Hitlerio sandėrį.

Kinijos komunistų partijos kongresas išrinko naują, pajaušintą partijos centro komitetą, leido jos valdovui Deng Xiaoping pasitraukti iš Politbiuro vykdomojo komiteto, bet paliko jį centrinės karinės komisijos pirmininku. Pažymėtina, kad senieji partijos vadai, vykdę Kinijos revoliuciją ir saugoję jos griežtąją liniją, po šio kongreso daugumoj bus savo pozicijų netekę ir perleisdę jas jaunesniajai, išmokslintai kartai.

Pasaulio R. katalikų vyskupų sinodas pasmerkė moterų diskriminaciją, bet atmetė Amerikos vyskupų siūlymus atidaryti moterim kelius į visas nepašventintas pareigas prie altoriaus.

Gen. sekretorius Gorbachiovas pakeitė savo ankstyvesnį nusistatymą ir žada gruodžio 7 atvykti į JAV pasirašyti galimos sutarties dėl trumpų ir vidutinių nuotolių branduolinių raketų Europoj panaikinimo. Ateinančiais metais prezidentas Reagan galės keliauti į Maskvą pasirašyti galimos sutarties dėl tarpkontinentinių raketų sumažinimo per pusę.

Izraelio slaptosios Shin Beth policijos tyrimai parodė, kad saugumo agentai, siekdami teisime laimėti jų sudarytas bylas, pastoviai teismam melavo ir nusišėpė suimtųjų kankinimus prisipažinimam išgauti. Susirūpinta, kad šimtai ir gal tūkstančiai nubaustųjų gali reikalauti peržiūrėti jų bylas.

Sajungininkų komisija karo nusikaltimams tirti, Izraelio ir Amerikos žydų organizacijų spaudžiami, sutiko padaryti J.T. saugojamas karo nusikaltėlių bylas prieinamas mokslininkams, rašytojams ir žurnalistams. Dabar bylą patikrinti leidimus teiks ne J.T., bet kiekviena komisijos narė-valstybė.

Japonijos Liberalų demokratų partijos prezidentu ir būsimu ju ministru pirmininku partijos konferencijoje buvo išrinktas dabartinis finansų ministeris Noburu Takeshita.

Sovietų Tass buvo išsiuntinėjęs laikraščiams žinią apie Maskvos komunistų partijos sekretoriaus ir Politbiuro nario Noris N. Jolcin partijos centro komiteto posėdy pareikštą Gorbachiovui kritiką dėl per lėto jo užsimojimų vykdyimo ir stengimosi atgaivinti asmenybės kultą, bet netrukus įsakė tos žinios neskelbti.

Salvadoro parlamentas pasiskelbė amnestiją kairiesiems partizanams ir dešiniųjų mirties burių nariams.

Gvatemalos kongresas priėmė amnestijos įstatymą tiems partizanams, kurie padės ginklus.

ATEIZMO AKTYVISTAI GRIAUNA KONSTITUCIJĄ Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 71

TSKP CK Generaliniam Sekretoriui Michailui Gorbachiovui. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Panevėžio vyskupijos kunigų

PAREIŠKIMAS

1987 metais Lietuvos Katalikai minės 600 metų jubiliejų nuo krikščionybės įvedimo Lietuvoje. Per 600 metų krikščioniškasis mokslas giliai įsišaknijęs mūsų tautoje. TSRSS Konstitucija garantuoja sąžinės laisvę, bet ateizmo aktyvistai šią Konstitucijos garantiją paverčia niekais.

1. Tikinčiųjų vaikai mokyklose persekiojami, moraliai terorizuojami už viešą bažnyčios laikymą, jie prievarta įrašomi į ateistines organizacijas prieš savo tikinčių tėvų valią. Nesirašantiems grasinama, kad negalės įstoti į aukštesnes ir aukštąsias mokyklas.

Išrašiusiems draudžiama atlikti religines pareigas, o aktyviai dalyvaujantys pamaldose, kai kurie abiturientai, net neprileidžiami prie abiturės egzaminų. Norintieji atlikti religines pareigas turi slapstyti ir iš jaunų dienų verčiami būti veidmainiais. Tai skauda mūsų visuomenės žaidžda.

2. Įvairūs valstybės tarnautojai, mokytojai negali viešai atlikti savo religinių pareigų, kaip reikalauja jų įsitikinimai ir sąžinė. Todėl jie priversti vykti religines pareigas atlikti į tolimas vietas kur jų niekas nepažįsta, arba tuoktis, vaikus krikštinti naktimis, kad niekas nepamatytų. Tikintys mokytojai turi kalbėti prieš savo sąžinę — ateistiškai, o LTSR Konstitucijos 50 straipsnis garantuoja sąžinės laisvę. Kai atsakingą vietą užimantis žmogus palieka žmoną ir vaikus ir sudaro naują šeimą, tai laikoma jo asmeniniu reikalu ir už tai jis nebaudžiamas. Jei valstybės tarnautojas viešai atlieka religines pareigas, jis žeminamas.

3. TSRS Konstitucija garantuoja visų piliečių lygybę. Bet kaip yra konkrečiame gyvenime? Ateistams viskas: spauda, radijas, televizija..., o tikintieji prie šių komunikacijos priemonių neprileidžiami. Po II Pasaulinio karo tik dalis tikinčiųjų šeimų galėjo įsigyti maldaknyges ir katekizmus. Ateistams tarnauja visos mokyklos, pradedant vaikų darželiais ir baigiant universitetais, o tikinčiųjų tėvų vaikus pamokyti katekizmo draudžiama net bažnyčiose, už pamokymą kunigai baudžiami, teisiami. Tikintiesiems negalima rengti ekskursijas, pasisamdyti mašiną, net taksį negalima nuvykti į atlaidus, pvz., Šiluvą, Žemaičių Kalvariją — Varduva.

Nevisuomet tikintiesiems leidžiama ligoninėn prieš mirtį ligoniui pakviesti kunigą. Neleidžiama pasimelsti prie tikinčiojo pašarvojimo salėse, kaip įprasta katalikams.

4. Pagal LTSR Konstitucijos 50 str. Bažnyčia atskirta nuo valstybės, bet gyvenime yra kitaip; kai vyskupai-vyskupijų valdytojais skiria ar iškelia iš parapijos, religinių reikalų tarybos įgaliotinis, kaip ateistinės valdžios atstovas, trukdant Bažnyčios gerovei, galutinai apsprendžia kunigų parapijon paskyrimą ar išėlimą, kandidatų į vyskupus-vyskupijų valdytojus parinkimą, dėsytųjų į kunigų seminariją

parinkimą, kandidatų į Kunigų seminariją priėmimą ir leidžia per mažą skaičių jų priimti, dėl ko yra didelis kunigų trūkumas.

RRT įgaliotinis kišasi į Kunigų Tarybų ir Konsultorių Kolegijų sudarymą. Tai kišimasis į Bažnyčios vidaus reikalus. Civilinės valdžios pareigūnai kišasi net į pamaldas: kodėl tas kunigas pamaldas laikė, kodėl melstasi už kenčiančius kunigus kalinius? Kišasi net į šeimas, į bažnytinių komitetų sudarymą...

5. Krikščionybė Lietuvoje pirmąsias įvesta Vilniuje, todėl, Vilniaus Katedra yra krikščioniškosios Lietuvos lopšys, o ši šventovė iš tikinčiųjų yra atimta. Šv. Kazimieras yra Lietuvos Globėjas, o jo vardo bažnyčia Vilniuje paversta ateistiniu muziejumi, kaip Klaipėdos tikinčiųjų aukomis pastatyta bažnyčia filharmonijos sale. Tai pasityčiojimas iš tikinčiųjų.

6. TSRS yra įsipareigojusi laikytis Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos kurios 18 sk. pasakyta: "Kiekvienas žmogus turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę. Ši teisė apima ir laisvę išpažinti savo religiją arba įsitikinti, kad nėra religijos, arba įsitikinti, kad nėra tikinčiųjų".

7. Kai kunigai ir tikintieji jiems daromas skriaudas ir šmeižtus iškelia viešumon, jie kaltinami Tarybų Sąjungos šmeižimu ir yra teisiami, kaip antai: kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, kun. Jonas Matulionis ir kai kurie katalikai pasauliečiai yra nuteisti tik už tikinčiųjų teisių gynimą. Jei vyriausybė laikosi Konstitucijos ir įsipareigojimų, juos reikia išlaisvinti.

8. I jus, kaip valstybės vadovą, kreipiamės, kad paminėtos antikonstitucinės neteisybės ir disk-

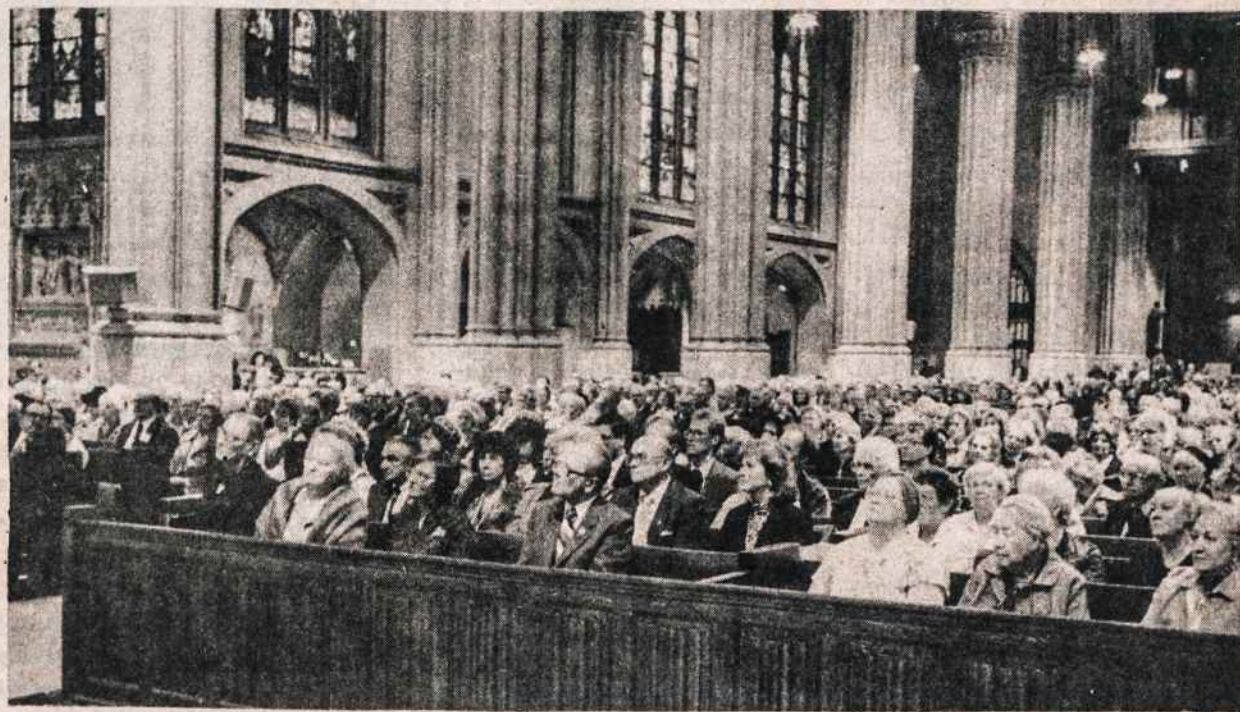
TSRS yra taip pat įsipareigojusi vykdyti Helsinkio konferencijos susitarimus, kurių VII sk. pasakyta: "Dalyvaujančios valstybės gerbs žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant minties, sąžinės, religijos ir įsitikinimų laisvę...", o X sk. pasakyta: "Dalyvaujančios valstybės sąžiningai vykdys savo įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę — tiek tuos įsipareigojimus, kurie išplaukia iš visuotinai pripažintų teisių principų bei normų, tiek tuos, kurie išplaukia iš tarptautinių teisių atitinkančių sutarčių ir kitų susitarimų, kuriuose jos dalyvauja".

Todėl aukščiau išvardytos tikintiesiems skriaudos yra nusikaltimas tarptautiniams įsipareigojimams.

7. Kai kunigai ir tikintieji jiems daromas skriaudas ir šmeižtus iškelia viešumon, jie kaltinami Tarybų Sąjungos šmeižimu ir yra teisiami, kaip antai: kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, kun. Jonas Matulionis ir kai kurie katalikai pasauliečiai yra nuteisti tik už tikinčiųjų teisių gynimą.

Jei vyriausybė laikosi Konstitucijos ir įsipareigojimų, juos reikia išlaisvinti.

I jus, kaip valstybės vadovą, kreipiamės, kad paminėtos antikonstitucinės neteisybės ir disk-

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimas Šv. Patriko katedroje New Yorke lapkričio 8. Lietuvių masė klauso iškilmingų mišių. Pirmoje eilėje sėdi Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis su žmona, Irena Skuodienė, prof. Vytautas Skuodis. Antroje eilėje matosi LB apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis, Irena Vakselienė, prof. Jokūbas Stukas. Nuotr. Vytauto Maželio

ISPŪDINGOS IŠKILMĖS ŠV. PATRIKO KATEDROJE

New Yorke garsiojoje Šv. Patriko katedroje lapkričio 8 labai iškilmingai paminėta Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. 2 val. popiet iškilmingom mišiom vadovavo pats New Yorke arkivyskupas kardinolas John O'Connor. Dalyvavo ir mūsų vyskupas Paulius Baltakis, OFM, bei maronitų apeigų vyskupas iš Libano katalikas, apie 30 lietuvių kunigų.

Kardinolas iš savo sosto mišių pradžioje visus pasveikino lietuviškai. Kalbėdamas angliškai pasisakė, kad teko augti tarp lietuvių, kad drauge mokėsi su lietuviiais. Pasveikino Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį, buvusį New Yorke valstijos gubernatorių Wilson.

Kardinolas taip pat pasakė ispūdingą pamokslą. Prisiminė, kad popiežius Jonas Paulius II išleido specialų laišką lietuviams

vyskupams Lietuvos krikšto sukakties proga ir tą laišką septyniuose vertimuose išsiuntė visiems pasaulio vyskupams. Pasinaudodamas tuo laišku, jis ispūdingai a p i b ū d i n o lietuvių tautą. Priminė ir dabartinę padėtį, kaip tauta atkakliai kovoją dėl religinės ir asmeninės laisvės. Visus katedroj dalyvavusius supažindino su svečių disidentu Vytautu Skuodžiu, prašė jį atstoti, pasakė, už ką jis buvo nuteistas. Taip pat viešai jis paskelbė, kad pasirašys po petičiją, kur prašoma tikintiesiems grąžinti Vilniaus katedrą.

Giedojo Apreiškimo parapijos choras, kuriam vadovauja Viktoras Ralys.

Pamaldose dalyvavo mažiau nei porą tūkstančių lietuvių. Buvo pilna katedra. Buvo ir katalikų suėję į pamaldas.

Pasakoja Jonas Simkaitis. — 2

UŽ BANDYMĄ PABĖGTI NUTEISĖ SUŠAUDYTI

1966 metais lankėsi Lenkijoje. Ir ten iš Kolobrzeg miestelio, netoli Ščecino, pasinaudodamas lenkų žvejų pagelba, bandė pabėgti į Bronholdo salą, kuri priklauso Danijai. Bandymas buvo nesėkmingas.

Ir tais 1970 metais vienintelė priemonė pabėgti ir buvo keleivinis lėktuvas — IL—14, kuris skraidė — Vilnius, Kaunas, Palanga.

Pirmas jų planavimas pabėgti buvo pietuose — Juodosios jūros pakrantėje, bet šį planą sutrukdė du įvykiai. 1970 metų vasarą ir rudens pradžioje Pietūs buvo uždaryti dėl ten siautuosios choleros epidemijos. Bet koks įvažiavimas buvo uždraustas. Kai baigėsi karantinas, kitas lietuvis buvo "greitesnis" už juos — lėktuvą nutupdė Turkijoje. (Brazinskas, tėvas ir sūnus nutupdė Turkijoje. Red) Ten buvo pakelta KGB ir milicija. Plačiai viskas buvo komentuojama, net per televiziją. Tada paaiškėjo, kad ten pabėgti nepavyks.

I Švediją

Beliko bandyti Lietuvoje, — pasiekti Švediją. Kelias netolimas, apie 200 kilometrų. Benzinu bakoje tikrai pakaks.

Tai buvo 1970 metų lapkričio 13 dienos vakare, kai jie bandė minėtą keleivinį lėktuvą, kuris skrido iš Vilniaus per Kauną į

riminacijos tikintiesiems būtų pašalintos ir atitaisytos.

Pareiškimą pasirašė 127 kunigai, gi pasirašymo metu Panevėžio vyskupijoje buvo 130 kunigų.

Nuorašai išsiųsti vyskupams ir vyskupijų valdytojams.

(Bus daugiau)

Palangą, nuskraidinti iki Švedijos.

Neturėjo jokių ginklų, nei šaunamų, nei "šaltų". Turėjo tik kelis butelius su žibalu ir benzinu. Jonas turėjo žiebtuvėlį, bet ten nebuvo akmenuko. Jokio realaus pavojaus nebuvo nei keleiviams, nei lėktuvo įgulai.

Jonas ir Gražina tik gąsdino savo turimais buteliais. Lakūnų kabina buvo atvira, bet jie ten nesilaužė. Lėktuve iš viso buvo 44 žmonės.

Lėktuvus nusileido

Palangoje

Tačiau lakūnai nepabūgo gąsdinimų ir lėktuvą nutupdė Palangoje, prieš tai per radiją pranešę, kas dedasi lėktuve.

Nusileidus tuoj Jonas ir Gražina buvo areštuoti ir pervežti į KGB kalėjimą Vilniuje.

Nuteistas sušaudyti

1971 metų sausio 13 jie buvo nuteisti. Žmona nuteista 3 metams priverčiamojo darbo lageryje už "bandymą nelegaliai pereiti sieną". Jonas už bandymą politiniu tikslu pabėgti iš Sovietų Sąjungos, už bandymą išduoti tėvynę nuteistas aukščiausiu bausme — sušaudyti.

Sovietinis advokatas, "gynęs" jį teisme, įrodė, kad jį galima nuteisti nedaugiau kaip 5 ar 6 metus priverčiamojo darbo lagery, nes jis lėktuve neturėjo nei ginklų ir niekas ten ne nukentėjo, nebuvo sužeistas.

Penki bandymai pabėgti

Tada iš Vilniaus jį pervežė į Maskvos KGB kalėjimą "Lefortovą". Ten jam paaiškino, kad taip griežtai nubaudė dėl to meto susidėjusios politinės padėties. Tada buvo net 5 bandymai pabėgti iš Sovietų Sąjungos. Trys iš jų buvo lietuviški bandymai. Pietuose P. Brazinskas su sūniumi lėktuvą nuvarė į Turkiją. Atlanto vandenyne prie Amerikos krantų Simas Kudirka bandė pabėgti, peršokdamas į amerikiečių laivą, bet buvo atiduotas rusams. Žydų grupė Leningrade bandė lėktuvą nukreipti į Švediją, bet buvo areštuota belipant į lėktuvą. Savaitė prieš jų bandymą, rusai — Gilov ir Posdejev iš Krymo lėktuvą nuvarė į Turkiją.

Trys bandymai baigėsi Gulago "prieglobsčiu", jų tarpe Jono ir jo žmonos Gražinos.

Mirtininkų kameroje

Mirtininkų kameroje buvo pusę metų, nuo 1971 sausio 13 iki 1971 liepos 12. Tai buvo baisus siaubo ir kančių mėnesiai. To jis negalėtų aprašyti Ne tiek yra baisi pati mirtis, kiek bausis yra kasdieninis laukimas, kas bus su tavimi. Kiekvienas krepštelėjimas koridoriuje ar prie durų jau kelia siaubą, nes gali tave išvesti sušaudyti.

Iš tos kameros išėjo žilas ir nuplikęs, nors prieš tai neturėjo nė vieno žilo plauko.

(Bus daugiau)

8000 PATRIOTŲ MAIRONIO MINĖJIME KAUNE

Sekmadienį, lapkričio 1, katalikų suruoštas Maironio 125-ųjų gimimo minėjimas Kaune praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvavo apie 8000 asmenų.

Prel. Mačiūlio-Maironio, lietuvių tautinio atgimimo poeto, tėvynės, meilės dainiaus, minėjimas sutraukė netikėtai daug žmonių. Lietuvių tauti-

gynėjai iš Lietuvos pranešė, telefonu, kad po vidudienio pamaldų Kauno katedroje, prie Maironio kapo katedros šventoriuje, ir aplinkinėse gatvėse susirinko apie 3000 žmonių. Minia giedojo religines giesmes ir Maironio sukurias dainas. Buvo dainuojami jo eilėraščiai. Trum-

(nukelta į 2 psl.)

IS OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Rokiškio kraštotyros muziejuje eksponuoti liaudies meistrės Aldonos Varnienės, gyvenančios Vilniuje, gintaro dirbiniai ir tapybos darbai. Paveiksluose dominuoja kaimo tematika. Rokiškio apylinkės vaizdai, valstiečių darbai. Dailininkės kūrinių jau buvo eksponuoti Vilniuje, Rytų Vokietijoje, Lenkijoje, Kanadoje, Alžyre, Maskvoje, Japonai susidomėjo meistrės gintaro dirbiniais.

— Klaipėdos parodų rūmuose įvyko klaipėdiečio Algirdo Boso personalinė skulptūros ir medalių paroda. Jo sukurtuose medaliuose įamžinti žymūs kultūros ir mokslo veikėjai, miestai, istorinės datos. Sukurti medaliai Mažvydui, V. Krėvei, K. Būgai, M. Petrauskui, V. Mačerniui, B. Buračiui, S. Ušinskiui, S. Krasauskui ir kitiems. Įkūnyti sumanymus metale padėjo kalvystės meistras Dionyzas Varkalis.

— Vilniuje atidaryti kompiuterių namai. Čia galės dirbti ir mokytis moksleiviai. Budintys

inžinieriai padeda susipažinti su kompiuteriais, pamoko kaip jais naudotis. Namuose bus daugiau nei 60 vietų, o dabar jau veikia 14 kompiuterių, o darbo laikas nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

— Vilniuje, Dailės parodų rūmuose vyko Gruzijos respublikos liaudies dailininko Tbilisio dailės akademijos profesoriaus Mamijos Malazonijos kūrybos paroda. Dailininkas ėjo vyriausiojo dramos, vėliau operos teatrų dekoratoriaus pareigas, kūrė dramos, operos ir baletų spektakliams bei "Gruzija film" pastatymams dekoracijas. Parodoje išstatyta beveik pusantro šimto kūrinių — knygų iliustracijos, scenografijos darbai, grafika ir piešiniai.

— Vilniuje gastroliavo Belgijoje ir kitur žinomas Briuselio karališkojo teatro de la Monee trupė "XX amžiaus baletas", parodydamas "Meilė mirtis", "Malro arba dievų metamorfozės" ir "Wagneris arba beprotiška meilė" baletus.

— Kauno auto transporto mokykloje kombine paruošta pirmoji laida vairuotojų, kurie varuos taksi mašinas "Volga" kuriai naudodamos suskystintas dujas.

— Šiauliuose įsteigta viešosios nuomonės tyrimo grupė prie vykdomojo komiteto ir miesto gyventojai gali pareikšti savo pastabas rūpimu klausimu paskambinant telefonu 2-40-74. Taryba padeda išaiškinti nesklandumus, įgyvendinti vertinimus piliečių pasiūlymus. Su laiku į darbą įsijungs ir psichologas.

— Šiaulių valstybinis dramos teatras savo 57-tąjį sezoną pradėjo su M. Maeterlinck drama "Žydriji paukštė". Spektaklį režisavo R. Steponavičiūtė, dekoracijos R. Keidusytės. Bus kartojami ankstesnieji spektakliai: "Baisūs tėvai", "Povilas ir Marija", "Saulės vaikai". Šio se-

JAV pasiuntė į Persijos įlanką dar du minų gaudytojus.

Iki šiol Sri Lankoj nuginkluojant Tamil genties partizanus yra žuvę per 200 Indijos karių.

Prancūzijos laikraščiai apkalino buv. gynybos ministrą Andre Giraud pardavus Iranui 45,000 artilerijos sviedinių.

Panamos aukšč. teismo teisėjas Camilo Perez, dažnai kritikavęs žmogaus teisių pažeidimus, buvo nušautas. Teroristas buvo sušauktytas.

Graikijos teisme buvo iškelta byla Michael Megaloeconomou, už JAV Stinger raketų planų pardavimą Sov. S-gai.

Sov. S-gos gen. štabo viršininkas maršalas Sergei F. Achromov pareiškė, kad JAV ir Sov. S-gai susitarus sumažinti per pusę turimų tarpkontinentinių raketų skaičius ir JAV išdėsčius erdvės ginklų sistemą, JAV pasidarytų pirmąjančią galybę ir galėtų grąžinti Sov. S-gai.

Libano teroristai nušovė du prancūzų karių ir sunkiai sužeidė trečią.

zono metu bus statoma V. Jasu-kaitytės "Žilvinas", režisuos G. Padegimas, S. Kymantaitės-Čiurlionienės "Jauja" režisuos A. Bogatyrytė ir lenkų dramaturgo S. Mrožako "Policija" režisuos vyr. režisierius S. Varnas. Estų dramaturgo dramą "Dvi valandos" režisuos estas P. Pedajas. Šiaulių dramos teatras šį sezoną vyks gastrolėms Estijon.

— Lietuvos Valstybinis Jaunimo teatras su didžiausiu pasisekimu gastroliavo Maskvoje "Sovremeniko" teatre. Gastroles pradėjo su V. Korostiovo pjesė "Pirosmeni, Pirosmeni...". Parodė M. Čechovo "Dėdė Vania" ir kitus veikalus. Visi bilietai į dvyliką spektaklių buvo išparduoti ir kritikai labai aukštai įvertino Jaunimo teatro pasirodymus.

— Kaune spalio mėnesį vyko IV kamerinių orkestrų festivalis, o Vilniuje VIII vargonų muzikos ir III lietuvių tarybinės muzikos

festivaliai. Šiauliuose buvo IV muzikos dekada skirta darbininkams. Vyko jubiliejiniai koncertai. Sov. S-gos ir užsienio gastroliniai pasirodymai, k.a. Kazachijos valst. nusipelnęs dainų ir šokių ansamblis, pianistas M. Petuchovas, J. S. Bach konkurso Leipcege laureatas, Moldavijos simfoninis orkestras, Maskvos konservatorijos pianistė L. Dedova, Kubos muzikantas Ch. L. Pratsas, violončelistai Latvijos liaudies artistas E. Bartovskis ir iš Prancūzijos D. Markevičius, JAV klarnetistas Charles Nardick, Gruzijos estradinė grupė "Sintez", džiazo orkestras "Diazopozon" ir kiti. Spalio mėnesio muzikiniai koncertai vyko ir kituose Lietuvos miestuose ir kurortuose.

— Vilniuje, spalio 16 įvyko steigiamasis Lietuvos dizainerių sąjungos suvažiavimas, kuriame dalyvavo daugiau kaip 600 specialistų su aukštuju specialiu išsilavinimu.

S. L. K.

"KONTAKTE" APIE PABALTIOJO DEMONSTRACIJAS

Prancūzijos leidžiamame lenkų kalba mėnesiniame žurnale "Kontakt" gana dažnai rašoma apie pabaltiečius ar spausdinami lietuvių autorių ar pavergtos Lietuvos padėtį liečiantieji straipsniai.

Spalio mėnesio 10 (66) numeryje, J. Darsko straipsnyje "Pas kaimynus", plačiai paminėta Pabaltijo miestuose Vilniuje, Rygoje ir Taline vykusios demonstracijos ir jų pasekos.

Smulkiau aprašyti tie įvykiai, žymint net laiką, paduota daugiau, iki dabar dar mūsų spaudoje nebuvusių, apie tai žinių. Pav., kokių represijų susilaukė ne tik lietuviai disidentai Nijolė Sadūnaitė, kun. Rokas Puzonas, poetas Robertas Grigas, bet m. nima, kas darėsi latvio Gintaro bute, kaip 11:30 val. vakaro TV programoje komentatoriui Inkens apklausinėjant gatvėje praeivius buvo atvirai sakoma, kad milicija mušė demonstrantus prie Laisvės paminklo Rygoje, kad minia skandavo: Laisvės, laisvės!

Taline susirinkusią aikštėje, prieš rotušę, minią milicijai išsklaidžius, demonstrantai nužygiavę į senąjį miestą ir prie Linda paminklo padėjo gėlių.

Apie Molotovo-Ribbentropo paktą kalbėjo disidentas Tiit Madison, reikalaujamas Stalino aukoms prisiimti paminklo ir čia pat buvo sušauktytas 5 asmenų paminklo statymui komitetas ir po tokio paminklo reikalavimo petijai pasirašė apie 600 asmenų. Reikalauta politkalinio Marto

Nikluso paleidimo iš lagerio.

Pagal disidentės Lagle Parek informaciją Talino manifestacijoje dalyvavo apie 5 tūkstančiai žmonių, nors kiti šaltiniai sako, kad galėjo būti tik 2 tūkstančiai dalyvių.

Apie Vilniaus demonstracijas sakoma, kad dalyvių prie Adomo Mickevičiaus paminklo ir Šv. Onos bažnyčios 12 val. dienos metu galėjo būti iki tūkstančio demonstrantų. Kai kurie turėjo juodus rankšluosčius ant rankovių ir jų tarpe buvo nemažai jaunimo. Dalis jų buvo atvažiavę iš Latvijos ir Estijos. Buvo kalbos, sugiedotas Lietuvos himnas. 1:30 val. milicija ragino demonstrantus skirstytis, bet jie dainavo lietuviškas dainas ir nesiskirstė. () apie 3 val. žiūrovų ir demonstrantų minia, kaip rašoma straipsnyje, galėjo būti tarp pusantro ir dviejų tūkstančių. Tik apie 4 val. imta skirstytis. Milicija stebėjo demonstrantus ir jie buvo visą laiką filmuojami.

Toliau rašoma, kaip Sadūnaitė, kun. Puzonas, Grigas vežiojant automobiliais buvo tardomi ir mušami. (Tie faktai skaitytojams daugiau ar mažiau jau aprašyti mūsų spaudoje).

Straipsnyje daugiausia vietos skirta Vilniaus demonstracijoms ir detalesniam disidentų terorizavimo veiksmų aprašymui.

Rugsėjo 23 demonstracijos Pabaltijoje buvo didžiausios visoj Sovietų Sąjungoj, nors pabaltiečiai sudaro tik 2% visų Sovietijos gyventojų.

8000 PATRIOTŲ MAIRONIO MINĖJIME KAUNE

(atkelta iš 1 psl.)

pose kalbose apibūdinta poeto asmenybė, katalikiškoje tikėjimo ir tėvynės meilės įkvėpta jo kūryba. Pamaldų metu vysk. Juozas Preikšas prisiminė Maironį kaip kunigą ir religinės poezijos kūrėją.

Vakarinės pamaldos vyko nuo 7 v.v. iki 9 v.v. Jų metu prie katedros susirinko dar apie 5 tūkstančiai žmonių. Minėjimas prie Maironio kapo, su jo giesmėmis, dainomis ir poezija užsitęsė beveik iki vidurnakčio.

Pranešime iš Lietuvos pažymima, kad minėjimo metu buvo iškeltos ir kai kurios žmogaus ir tautos teisių apsaugojimo problemos. Buvo reikalaujama garantuoti bent "persitvarkymo" ("perestroikos") politiką; kiti kalbėtojai reikalavo užtikrinti religijos laisvę, ir atstatyti Lietuvos suverenumą, kurią panaikino slaptas Stalino-Hitlerio paktas.

Milicija, kuri buvo sutelkta šaltinėse gatvėse, į minėjimą nesikišo, bet saugumo pareigūnai filmavo aktyvius manifestacijos dalyvius. Niekas nebuvo sulauktytas. Apie 10 v. vakaro Kauno miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Kazakevičius kreipėsi į susirinkusią minią prašydamas, kad išsiskirstytų iki 11 valandos, nes įstatymas reikalauja nedrumsiti nakties ramybės. Po šio prašymo, daugumas minėjimo dalyvių išsiskirstė. Tik apie 500 jaunuolių dar koki pusvalandį be triukšmo tęsė minėjimą.

Piliečių teisių gynėjai Lietuvoje primena kad nors rugpjūčio 23 d. demonstracija Vilniuje prieš Hitlerio-Stalino paktą praėjo taikingai, saugumas iki šiol tebeterorizuoja kai kuriuos jos dalyvius. Bijoma, kad ir po šios Maironio garbei surengtos taingosios manifestacijos neišskirtų nauja teroro бага.

(Elta)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

GINA SIMONAITYTĖ dirba Greiner Maltz Industrial Real Estate įstaigoje. Ten pardavinėja arba išnuomoja industrijai pritaikytas patalpas, fabrikus, sandėlius. Skambinti 718 - 706 - 4469.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUSIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriusio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, aukso ir sidabro. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirma. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburs, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNNK 105.9 FM. Romas Kyzys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Prašau pratęsti prenumeratą 1987 - 1988 metam.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujies skaitytojams pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiems kitiems prenumerata — 20 dol. metam.

Sluoclu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MUSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Religinės šalpos surengtas priėmimas JAV Kongrese pagerbti Skuodžių šeimą. Iš k. Gintė Damušytė, Daiva Skuodytė, JAV kongresmanas John Miller (Wash.) su žmona, Vytautas Skuodis, Irena Skuodienė, Lietuvos diplomatinės šefas dr. Stasys Bačkis, dešinėje — D. Sužiedėlis ir Viktoras Nakas.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 centsPOSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Kūrybinis dinamizmas

Literatūros šventės metu atėjo šios mintys apie lietuviškąjį kūrybinį dinamizmą, kūrybos prasyveržimą.

Gyvename tikrai neramius laikus. Biržų akeijos sudrebino ir išgąsdino pasaulį, kai ėmė staugiai kristi. Californijoje dreba žemė ir vėl visus gąsdina. Gąsdina atominis apsiginklavinimas. Ir tuo sutrikusiu metu lietuviškoji kūryba auga ir plečiasi. Rengiamos literatūros šventės, dailės parodos, koncertai.

Stokim ties lietuvių literatūra. Lietuvių Rašytojų Draugija turi per šimtą narių. Tai tikrai gražus skaičius lietuviškojo žodžio puoselėtojų, lietuviškos minties skleidėjų ir gilintojų.

Lietuviškojo žodžio kūrėjas sutapo su tauta. Kai tik tvirtėja lietuviškojo kūrėjo žodis, tvirtėja ir tauta. Vienokia Lietuva buvo prieš Maironį, kitokia po Maironį — daug vieningesnė, labiau patriotiškai nusiteikusi, labiau save suradusi. Koks didelis Vinco Krėvės įnašas savai tautai. Pavaizduodamas herojinę Dainavą, jis sukūrė mūsų tautinį epą. Putinas-Mykolaitis pagilino mūsų žvilgsnį į buity, į gyvenimą. Ir dabarties rašytojai tęsia tas pačias tradicijas — jie stato lietuviškosios kūrybos ir lietuviškosios kultūros rūmus, kurie mus apsaugo nuo svetimų vėjų, audrų, kurie mus padrasina ir įgalina būti ištikimais lietuviams. Kiekvienas kūrėjas įneša savo dalį savaip nepartojamai, kiekvienas savaip atskleidžia mūsų buity, parodo tai, ko mes paprastai nematome, nesuvokiame. Tai lietuviškoji genijaus privilegija.

Kai klausėmės Bernardo Brazdžionio poezijos, koks jo dinamizmas, kokia gili įžvalga, kokių plačių mostų apžvelgia gyvenimą, lietuvių ir pavergtą

Tėvynę. Kai skaitė "Aš čia gyva", tartum šauktų visa mūsų tauta, visa praeitis, skatinanti išlikti ir nesunykti laiko tekmeje. Česlovas Grincevičius svarstė jautrų humaniškumą, palietė mūsų kasdienišką gyvenimą, į tą gyvenimą žiūrėdamas su šypsena.

Antanas Vaičiulaitis yra retas lietuviškojo žodžio puoselėtojas, kalbos švarintojas. Jo dailioji proza yra pavyzdinė savo stiliumi, kur kiekvienas žodis yra išieškotas ir pastatytas savo vietoje. Profesorius Juozas Brazaitis, dėstęs literatūrą Kauno universitete, jį pavadino estetu dailintoju, kuris žodžius nori tiesiog išgraviruoti.

Paulius Jurkus neskaitė tame vakare, bet premijos paskyrimo protokole buvo pažymėta, kuo brangi jo knyga "Kai vilniaus liepos žydi". Jis praturtino literatūrą apie Vilnių, praeitį suromantino ir atnešė iki dabarties, surado gamtos meilę ir lietuviškosios istorijos tekme.

Lietuvių Rašytojų Draugija, skirdama premijas, ugdo lietuviškąją kūrybą, ją labiau išryškina, priartina prie skaitytojų. Naudingos mum ir tokios šventės. Jos pakelia viršum kasdienybės ir mus sutvirtina.

Todėl ir norime, kad kuo dažniau būtų rengiami literatūros vakarai. Kad kasmet būtų tokie vakarai ir pakviestų vis naujus rašytojus, lietuviškos dainos puoselėtojus. Tai tikrai lietuviškos kūrybos šventė. Jas turėtų rengti Lietuvių Bendruomenė, nes ji pajėgiausia organizacija.

Chicagoje įsitvirtino poezijos pavasariai. Ketur galima rengti ką nors panašaus kitu vardu, taip ar kitaip pavadinus. Tai sudarytų sąlygas ir jauniausiems rašytojams pasidrausinti ir pasirodyti lietuvių tarpe. Tai išjudintų ir vi-

Iškilmings padėkos mišios

Po beatifikacijos tris dienas Santa Maria Maggiore bazilikoje buvo laikomos iškilmings mišios palaimintojo Jurgio Matulaičio garbei.

Pirmadienį, birželio 29, Šv. Petro šventėje, mišios buvo paskirstos 5 v. popiet. Pagrindinis celebrantas buvo iš Lietuvos vyskupas Antanas Vaičius. Drauge su juo koncelebravo kiti Lietuvių vyskupai ir apie šimtas kunigų, kurių tarpe buvo nemažai kitataučių. Bazilika buvo pilna žmonių.

Vysk. A. Vaičius, mišias pradėjo lietuvių kalba su padėka Dievui ir popiežiui. Pamokslą pasakė Chicago kardinolas J. Bernardin. Kalbėjo apie palaimintojo kilmę, tėvynę, šventą gyvenimą, pagrindines jo krikščioniško gyvenimo dorybes.

suomėnį ją prie naujų minčių ir vaizdų, sukeltų naują kūrybinį ilgį.

Sveikiname visus lietuviškojo žodžio kūrėjus, puoselėtojus ir visiems linkime kuo geriausios ir kuo brandžiausios kūrybos.

Mykolo Angelo Pieta Šv. Petro bazilikoje. Dailininko pavarde-Buonarroti iškalta ant kaspino, kuris eina per Marijos petį. Tai vienintelė Mykolo Angelo sukurta statula, kurioje yra iškalta autoriaus pavarde.

TOKIŲ IŠKILMIŲ ROMOJE NĖRA BUVĘ

Lietuvos krikšto sukakties minėjimas Romoje

15 — PAULIUS JURKUS

Per mišias giedojo Chicagos lietuvių operos choras ir solistė Lilija Šukytė.

Buvo paskelbta, kad pirmosios padėkos mišios bus lietuviškos, bet išėjo kitaip. Jos buvo tik pradėtos lietuviškai. Kanonas buvo skaitomas lotyniškai, o kitose dalyse buvo vartojama anglų kalba. Dėl to lietuvių iš kitų kraštų buvo nepatenkinti. Tai buvo pasakyta tos dienos vakarą ateitininkų susirinkime.

Nežinia, kaip jautėsi lietuviai kunigai, atvykę iš Lietuvos ir ką jie pasakė grįžę namo.

Antradienį, birželio 30, toje pačioje bazilikoje buvo kitos padėkos mišios. Pagrindinis celebrantas buvo kardinolas P. Palazzini, Šventųjų skelbimo kongregacijos prefektas. Mišios buvo laikomos lotynų kalba. Giedojo tos bazilikos choras.

Bazilikoje žmonių buvo mažiau nei pirmadienį ir mažiau

kunigų koncelebravo drauge su kardinolu.

Kardinolas pasakė labai gražų pamokslą italų kalba. Jis kalbėjo apie palaimintąjį Jurgį Matulaitį. Pamokslas buvo gana ilgas ir gerai paruoštas. Buvo labai įspūdinga, kad italas taip išaukštino lietuvių tautą ir palaimintąjį.

Trečiądienį, liepos 1, buvo trečios iškilmings padėkos mišios. Pagrindinis celebrantas buvo lenkų kardinolas Henrikas Gulbinavičius, drauge koncelebravo lietuviai vyskupai ir daug lietuvių kunigų. Koncelebrantų buvo apie 50.

Mišios buvo skirtos lenkam, jos ir buvo laikomos lenkų kalba ir pamokslas buvo lenkiškas. Kardinolo pamokslas buvo labai palankus lietuviams. Tokio pamokslas gal mes patys apie save nepasakytume.

Bazilikoje buvo giedamos lenkiškos giesmės

Taip niekada nebuvo

Tom trim padėkos mišiom ir buvo baigtos didžiosios iškilmės Romoje. Šio popiežiaus pontifikate tokių iškilmų Romoje nėra buvę, nors jis paskelbė daug palaimintųjų. Visa savaitė buvo skirta lietuviams, — kelias dienas vyko paskaitos, paskui audiencija, iškilmings pamaldos Šv. Petro bazilikoje, akademinė dalis ir koncertas Pop. Pauliaus VI salėje, vakaronė Angelo pilies sode, trys dienos su iškilmings padėkos mišiom.

Lenkija 1966 minėjo savo krikšto tūkstančio metų sukaktį. savo krašte sukaktį paminėjo labai iškilmings, bet Romoje nebuvo jokių iškilmų.

Dabar suruošti tokias iškilmes Romoje buvo tikra Dievo dovana, — paminėta Lietuvos krikšto sukaktis ir paskelbtas palaimintuoju garbingas Lietuvos sūnus. Visa tai padaryti be popiežiaus pagalbos būtų buvę neįmanoma. Buvo balsų lietuviškoje spaudoje, kam reikia minėti šią sukaktį 1987 metais, kad Lietuva jau krikštijosi 1251 metais su Mindaugu. Baimintasi, kad gali minėjimą nustelbti lenkai, ypač paskelbimą palaimintuoju. Visai to nebuvo, visur buvo išlaikyta graži lietuviška nuotaika. Po-

Žmogaus sutvėrimas, datalė iš Sikstino koplyčios lubų, kurias dekoravo Mykolas Angelas ir kurias dabar restauruoja.

piežius savo viešojo kalboje tik vieną ar du kartus paminėjo arkivyskupo Matulaičio pavarde lenkiškai — Matulevič, šiaip paskui visą laiką sakė Matulaitis. Taip pat ir kiti kalbėtojai vadino tik Matulaitis.

Yra faktas, kad palaimintasis veikė tarp lenkų ir padarė daug gero. Ir lenkai džiaugiasi, kad jis paskelbtas palaimintuoju. Ir jie turi teisę dalyvauti iškilmėse. Ir jie dalyvavo kultūringai, niekur lietuvių nenustelbė. Per didžiąsias pamaldas Šv. Petro bazilikoje nebuvo nė vienos lenkiškos giesmės. Choras giedojo tik lietuviškai ir lotyniškai, lietuvių kalba buvo skaitomas palaimintojo gyvenimo aprašymas. Ir popiežius pamokslą pasakė itališkai ir lietuviškai. Dėl to reikia džiaugtis ir popiežiui, reikia nuoširdžiai padėkoti. Tai ir padarė suvažiavę lietuviai vyskupai.

Lankome Vatikano muziejų

Vatikano muziejus priklauso prie pačių didžiausių pasaulio muziejų. Būnant Romoje, reikia jį būtinai aplankyti. Popiežiai visada globojo meną, telkė aplink save geriausius pasaulio dailininkus, ypač renesanso laikais. Čia dirbo Mykolas Angelas ir Rafaelis. Pirmiausia ir susipažinome su jų dideliu palikimu. Turėjom vykti prieš pietus į

(nukelta į 4 psl.)

Iš kelionės tik asilas
negrįžta arkliu

II APAŠTALAS PAULIUS

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

ROMOJE 9

Kadangi jie nieku nesiprisidėjo prie imperijos gyvenimo, — nedalyvavo jos kultūroje, — todėl jų lyg ir nebuvo. Romėnai, didžiudamiesi imantriu ir graikams savitu poleikiu į kultūrą, galvojo, kad su barbarais nėra reikalo skaitytis. Mat jie nekalba nei lotyniškai, nei graikiškai, o tik unkščia ir urzgia, — jie yra laukiniai. Jų nėra!

Keleta šimtmečių vėliau romėnai apčiuopiama pajuto, kad barbarai yra. Bet I a. po Kristaus Romos imperijos savimone buvo giedra, — buvo tikima, kad nėra tikrų žmonių už imperijos sienų. Imperija buvo pasaulis tiems, kurie jame gyveno.

Taigi Roma buvo ypatinga pasaulinė valstybė, pirmoji tokia ir galbūt paskutinė žmonijos istorijoje. Romėnams ji buvo bemaž kosminė tikrovė. Tautos imperijoje, — žydai buvo išimtis, — su imperija skaitėsi lygiai kaip su vyksmu gamtoje. Apie kitokį gy-

venimo būdą nebuvo nei galvojama, nei ilgimasi.

Galima teigt i, kad romėnai buvo tikri, jog gyventi be imperijos neįmanoma, kaip neįmanoma būti gyvam ir sveikam be saulės, lietaus ir augmenijos.

Roma buvo imperija. Dažnai žiauri, despotiška ir grubuoniška. Tačiau su Roma buvo skaitomasi. Ji valdė padoriau negu bet kokia valdžia žmonijos atmintyje. Nenuostabu, kad istorija, būdama mokslas apie praeitį ir jos ryšį su dabartimi, domisi Romos imperijos teisėtvara.

Istorija Romos teisėje atpažįsta ryšį tarp praeityje gyvenusių žmonių kartų ir dabar gyvenančios kartos. Romos teisėtvara yra tapusi žmonijos atmintimi.

Romos imperija buvo pagarbai laikoma kosmine galybe. Ji buvo garbinama ir kaip dievybė. Tiesa, cezario kultas buvo paveldėtas iš helenistinių valdovų.

O jo kilmė turbūt slėpėsi žiloje Artimųjų Rytų senovėje. Garbinti valdovą nesiderino nei su Romos, nei su Graikijos genijumi. Tačiau imperijos galybė, viršydama ankstesnes romėnų politines santvarkas, — karalystę ir respubliką, — reikėsi kaip dievybė.

Tradicinei religijai išblėsus, vienintelė tikrai įsakmi ir nadinga jėga, kurią patyrė žmonės, buvo imperijos galybė. Ji buvo tikra ir apčiuopiama. Cezaris užsitarnavo daugiau dieviškos pagarbos negu Jupiteris-Dzeusas, kurio veikla buvo tapusi labai miglota.

Cezario — imperatoriaus garbinimas neturi nieko bendro su religiniu nuoširdumu romėnų, garbinusių cezari. Imperijos galybė reikalavo, kad žmonės atsiduotų jai vispusiškai. O vispusišką atsidavimą galima užtikrinti tik religiniais poreikiais. Žmonės Romos imperijoje tikėjo Rom! Nebuvo svarbu ar žmonės tikėjo ką nors kitą, ar ne. Imperijos tikrovė vertė žmones jai lenktis religine pagarba.

Romos imperijos pirmtakai. Su Roma buvo skaitomasi ne vien dėl to, kad ji buvo galinga. Vargu Roma būtų galėjusi tapti galinga be valdomųjų sutikimo. Šimtmečių slinktyje sukurtoji darna — Pax Romana (Romos ramybė) — turėjo savo ištaką ir

valdžioje, ir valdomuosiuose.

Kaip jau užsiminta, Roma atliko valdžios užduotį geriau negu bet kokia kita valstybė žmonijos atmintyje. Pakanka perbėgti du šimtmečius prieš cezari Augustą (31 m. prieš Kr. — 14 m. po Kr.), kad suprastume, jog Roma ryžosi įgyvendinti darną rytiniuose Viduržemio jūros kraštuose, nes juose buvo įsigalėjusi politinė tuštuma. Valstybės, kurias Roma užkariavo ir kurios jai savo noru pasidavė, buvo skaudžios nevykusios valdžios aukos.

Šių dviejų šimtmečių istorija buvo kone nuolatinis karų istorija. Tiesa, jie nebuvo šiuolaikiniai karai, bet visvien nešė medžiaginį skurdą ir daug nelaimių

žmonėms. Pavyzdžiui, Graikija, vienas iš tirščiausiai apgyvendintų kraštų V a. prieš Kristų, buvo išdeginti ir tušti tyrai I a. Turime Juozapą Flavijų, I a. po Kristaus, žydų istoriką ir jo knygas Žydų senovės bei Žydų karai

Juozapas Flavijus kai kada perdeda. Tačiau ir perdėjimus turint omenyje, pajunti sunkų žydų gyvenimą Palestinoje broliųžudiškų karų metu.

Pompėjaus vedami Romos legionai 63 m. prieš Kristų atnešė darną nualintam kraštui. Roma ryžosi eiti į kraštus, kuriuose viešpatavo politinis chaosas ir kurti juose darną.

Nenoriu sudaryti įspūdį, kad romėnai tai darė vien tik kilnių motyvų vedami. Daugeliui se-

Milirijaus tiltas ant Tiberio. Čia Konstantinas nugalejo Maksencijų. Nuotr. kun. A. Rubšio

(Bus daugiau)

novės istorijos žinovų yra sunku skaityti apie romėnus ir jausti jiems palankumą. Tačiau nesunku pajusti, kodėl tie, kurie buvo valdomi seleukidų, ptolemėjų, antionistų (vėlesniame makabėjų amžiuje) ir kitų panašių valdovų, žiūrėjo į Romos legionus kaip Andromedagraikų mite į Persiją.

Andromeda buvo etiopietė princesė. Paimta nelaisvėn, buvo pririšta grandine prie uolos laukti kol ją prarys pabaisa. Tačiau buvo išgelbėta Persėjo, kuris po to paėmė Andromedą sau už žmoną. Roma nešė ramybę. Nualintiems kraštams tai buvo išgelbėjimas. Net ir graikai, būdami labai suvargę, mažiau rūpinosi didvyrių amžiaus Homeru ir raminosi Pax Romana nauda. Mat buvo kur kas ramiau, kada krašte viešpatavo tik viena kariuomenė, o ne kelios kariaunos.

Romos administracija. Aplamai paėmus, romėnai sukūrė Viduržemio jūros baseino kraštuose darną, kurios pagrindas buvo įstatymas — teisėtvara. Žinoma, ir čia būta išimčių. Išimties neturėtų stebinti. Tik stebina faktas, kad apie daugumą išimčių žinome iš pačių romėnų šaltinių.

SĖKMINGA JAUNIMO SĄJUNGOS STOVYKLA

Mūsų laikraščiuose dažnai nusiskundžiama, kad senimas vis verčiamas remti jaunimą, o jaunimas ne tik neremiais senimo, bet dar esąs neveiklus lietuviškuose reikaluose.

Iš dalies tai panašu į tikrovę. Juk Pasaulio Lietuvių Bendruomenė — PLB — turėjo sušelpiti Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą, nes pateko į skolas, ir PLB davė 50,000 dol.

Neveiklumo įspūdį gal sudaro tai, kad jaunimas mažiau skelbiasi spaudoje, kaip senimas. Jaunimo žinios pasilieka uždarame rately ir nepasiekia senimo, todėl kartais intensyvus jaunimo darbas ar kokie pasiekimai vyresniųjų dažnai lieka neįvertinti ir net nepastebėti.

O New Yorko jaunimas tikrai nesnaudžia. Jis ne tik dalyvavo JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos — LJS — vasaros stovykloje, bet ją ir suorganizavo ir pravedė.

Kodėl reikia rengti jaunimo stovyklas

Jau seniai Jaunimo Sąjungos vadovams buvo kilusi idėja suorganizuoti tokią jaunimo stovyklą, kurioje visi sutilptų be ideologinių skirtumų. Panaši stovykla buvo suorganizuota 1984 metais Pasaulio Jaunimo ryšių centro rūmuose. Tada galvota, kad neužtenka tik PLJS kongresų, nes jie vyksta kas ketveri metai. Reikia šiaurės Amerikoje suorganizuoti metinę stovyklą Lietuvių Bendruomenės rūmuose. Tokioje stovykloje jaunimas galėtų susipažinti, planuoti politinę ir kultūrinę veiklą, tarpusavyje mokytis bei kalbėti tik lietuviškai. Tokiu būdu padidėtų ir pagilėtų jų lietuviškumas ir pasirengtų metų veiklai.

New Yorko jaunimas aktyvus

LJB paprašius, susidarė tokios vasaros stovyklos komitetas, į kurį įėjo daugiausia New Yorko miesto jaunimas. Tam komitetui ir buvo pavesta stovyklos rengimas.

Komitetas ir užsispyrė visus darbus atlikti savarankiškai, be

senimo pagalbos, ypač kas liečia pinigų.

Tai yra bene svarbiausias 1987 metų stovyklos pasiekimas. Rengėjai laikraščiams už įdėtus skelbimus sumokėjo per 800 dolerių. Kartojame, — tie pinigai atėjo tik iš jaunimo.

Stovykla įvyko birželio 7 - 14 dienomis Dainavoje, netoli Detroito. Stovyklautojų skaičius prašoko 60. Buvo iš visų Amerikos kampų: iš Los Angeles, Chicago, Clevelando, Wisconsin, Washingtono, Floridos, Bostono, New Yorko. Buvo ir iš Kanados, nes ir Kanados jaunimas buvo kviestas.

Paskaitų ciklas ir pramogos

Vyko aukšto lygio akademinė programa. Viktoras Nakas, Lietuvių Informacijos Centro Washingtono skyriaus vedėjas, pranešė apie galimybes prieti prie Amerikos kongreso ir kitų institucijų. Ir kas šioje srityje padaryta.

Dr. Antanas Klimas, kalbininkas lingvistas, skaitė paskaitą apie lietuvių kalbą. Paskaita sulaukė ypatingo dėmesio.

Dovas Saulys, LJS krašto valdybos narys ir Illinois universiteto doktorantas, aptarė pirmas šešias savaites sovietų okupacijos Lietuvoje.

Dr. Viktoras Stankus, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas ir Coalition for Constitutional Justice and Security veikėjas, skaitė paskaitą apie Lietuvos istorijos falsifikaciją, ypač kas liečia antrąjį pasaulinį karą.

Danutė Mažeikienė, Baltų Laisvės lygos veikėja, aptarė naujausius įvykius OSI veikloje.

Dienos metu veikė įvairios būreliai. Muzikinei programai vadovavo Viktoras Ralys, New Yorko Apreiškimo parapijos vargonininkas. Buvo laiko ir pasportuoti, plaukioti ežere ir pasigėrėti Dainavos gamta. Vakare vyko laužai, žaidimai, vaidinimai, šokiai.

Kalbėta tik lietuviškai

Šeštadienį įvyko LJS nerinkimi-

nis suvažiavimas, kuriame pranešimus padarė PLJS pirmininkas Gintaras Grušas ir JAV LJS pirmininkas dr. Aras Žlioba. Taip pat buvo pranešimų ir iš atskirų Sąjungos padalinių ir iš JAV LB Krašto Valdybos veiklos.

Tačiau bene įspūdingiausia, kad buvo išlaikytas organizatorių pagrindinis troškimas, kad stovykloje girdėtųsi tik lietuvių kalba. Ir tai pasisekė! Beveik tai neįtikėtina!

Iš visų kampų skambėjo tik lietuvių kalba. Vienas kitam padėjo tiksliau išsireikšti, surasti žodžius. Iš pradžių kai kurie atvykę abejojo, ar jie pajėgs tik lietuviškai kalbėti. Kiti galvojo, kad

tai bus tik vargas. Tačiau jie patys vėliau žavėjosi tuo ir didžiavosi. Jaunimą pagauna ypatinga dvasia, kai jis gali tik lietuviškai išsikalbėti.

Vėl rengsime stovyklą

Rengėjai laiko stovyklą pilnai pavykusią. Net ir piniginiu atveju buvo susitvarkyta priimtina, nors vienu laiku ir atrodė beviltiška.

Jaunimo Sąjunga žada ir ateinančiais metais ruošti panašią stovyklą patriotiškai nusiteikusiame jaunime.

Tadas Klimas,

1987 m. Jaunimo stovyklos rengimo komiteto pirmininkas ir stovyklos komendantas.

RYTINĖJE FLORIDOJE

Miami

Tautos šventė paminėta rugsėjo 13. Kun. dr. V. Andriuska Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje atlaikė pamaldas ir pasakė pamokslą. Vargonavo A. Šimkus. Giedoją "Bangos" choras. Po pamaldų susirinkus į klubo salę, kalbėjo P. Šilas, R. Razgaitienė ir adv. P. Žumbakis.

Klubo pietūs duodami kiekvieną sekmadienį 3 val. popiet.

Kariuomenės šventė bus pradėta švęsti pamaldomis lapkričio 8 Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Lapkričio 18, trečiadienį, 1 val. popiet minėjimas vyks klubo salėje.

Miami LB apylinkės švenčia 5 metų sukaktį. Lapkričio 22 ji ruošia klubo salėje minėjimą ir sol. Algirdo Brazio koncertą.

Palm Beach

Lietuviškos pamaldos, kun. V. Pikturai grįžus iš atostogų, vėl bus laikomos kiekvieną sekmadienį, išskyrus antrą mėnesio sekmadienį, 2 val. popiet St. Paul of the Cross koplyčioje.

LB apylinkės valdyba, Švietimo tarybos paraginta, rinks aukas lituanistinių mokyklų išlaikymui gegužinės metu, lapkričio 8.

Lietuvos krikščionybės sukakties proga LB apylinkės valdyba gruodžio 6 St. Paul of the Cross parapijos salėje rengia parodą, vaizduojančią krikščionybės nueitą kelią mūsų Tėvynėje ir jos dabarties kančias. Paroda bus taikoma tiek lietuviams, tiek kitataučiams ir vyks po sekmadienio mišių.

Dail. Ringailės Zotovienės meno kūriniai bus išstatyti iškilmingai gruodžio 13. Tequesta, Fla., lapkričio 1

gruodžio 2 kasdien, išskyrus pirmadienius, nuo 10 iki 4 val. popiet.

Daytona

Lietuvių klubo valdyba spalio 2 Prince of Peace salėje surengė "Popietę su Birute". Dalyvavo apie 90 asmenų. Klubo pirm. J. Daugėla pasveikino rašytoją Birutę Pūkelevičiūtę ir pakvietė ją pasidalinti dailiuoju žodžiu su klausytojais.

Lietuvos krikšto sukakties minėjimas įvyks Prince of Peace bažnyčioje gruodžio 12 - 13. Minėjime dalyvaus vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir Orlando vysk. Thomas J. Grady.

Dail. Juozo Sodačio meno kūrinį paroda įvyks JAV LB Tarybos suvažiavimo metu lapkričio 14 - 15 St. Petersburg Lietuvių klube. Parodą suruošti ėmėsi Daila Mackalietė, o parodą globoja klubo valdyba. Dail. Sodačis parodoje žada eksponuoti per 30 savo kūrybos darbų.

Choras "Sietynas", vadovaujamas muz. A. Skridulio, pradėjo ruošti Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimui. "Sietynas" atliks programą bažnyčioje ir kituose renginiuose.

Pompano Beach

Vietos lietuviai kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį 12 val. susirenka Swiss Chalet restorane, 1401 S. Federal hwy., Deerfield Beach, kur bendrų pietų metu pabendrauja ir aptaria lietuviškas aktualijas.

Jonas Mackevičius-Mackevich, Pompano Beach gyventojas, praleisdamas vasarą Centerville, Mass., mirė rugsėjo mėn. ir ten buvo palaidotas. — L.B.K.

PHILADELPHIA, PA.

Krikšto sukakties minėjimas

Šv. Jurgio parapija, kurios klebonas yra kun. dr. Juozas Anderlonis, Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį paminėjo rugsėjo 27.

Minėjimas pradėtas mišių patarnautojų mokyklos vaikų, lietuviškais tautiniais drabužiais apsirengusių moterų ir 30 su viršum kunigų procesija, giedant "Pulkim ant kelių".

Choras, vadovaujamas vargonininko Stanley Petraičio, stebėtinai gražiai atliko mišių giedojimus.

Su klebonu kun. dr. Juozu Anderloniu mišias koncebravo kunigai iš kaimyninių valstijų: namas Gerald Bajek, Jersey City, N.J. ir kun. John Kelly, Wilmington, Del. Pamokslą iškalbingai pasakė parapijos klebonas kun. dr. J. Anderlonis, nuosekliai išdėstydamas visą Lietuvos krikščionybės istoriją.

Iškilmių proga buvo dedikuotas ir pašventintas meniškai išdėrožtas kryžius su Rūpi-

tojėliu, padovanotas Sarcevičių šeimos.

Minėjimas baigėsi eucharistinė procesija ir palaiminimu. Šioms iškilmėms buvo išleistas patogus mišiolėlis su lietuviškai giedamų giesmių tekstais.

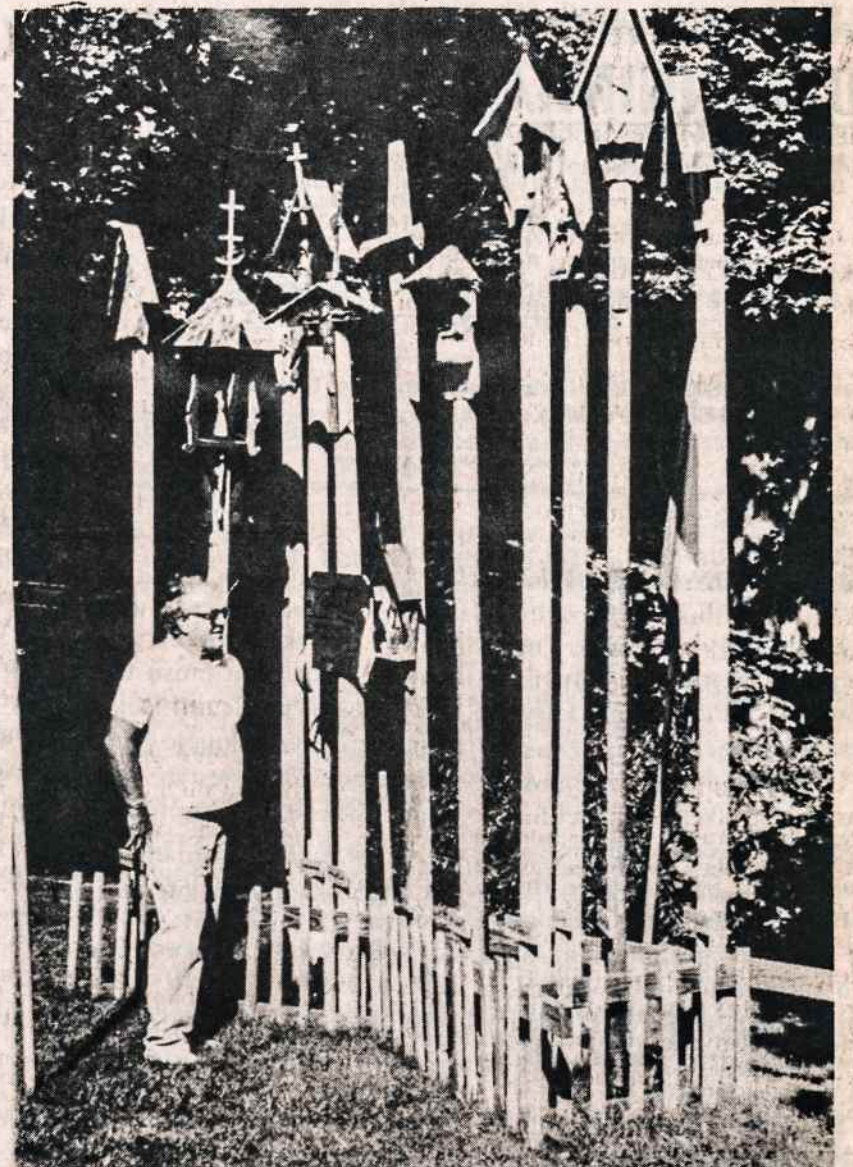
Po visų pamaldų vyko atvežtinė vakarienė su muzika ir šokiais.

Vyčių veikloje

Lietuvos vyčių trečios kuopos narių metinis susirinkimas įvyko spalio 11 Šv. Kazimiero parapijos mokyklos bibliotekoje. Buvo persvarstyta vasaros veikla.

Per šios vasaros karščius kuopos nariai Juozas ir Ona Marro pakvietė vyčius į savo stilingus namus Sea Isle City, N.J. pajūryje. Kuopos nariai delegatai dalyvavo vyčių seime Kansas City ir seimelyje Pittston.

Rugsėjo mėn. susirinkime buvo nominuojami kandidatai į naują valdybą: kun. Eugene A. Wassel — dvasios vadas, Juozas Drumstas — pirmininkas, Viktoras Stepalovitch — vicepirmi-

Danielius Žiuraitis prie savo sukurtų kryžių, kurie buvo skirti Lietuvos krikšto sukakties paminėti. Prie kryžių iš abiejų pusių buvo pastatytos Amerikos ir Lietuvos vėliavos.

LIETUVIŠKI KRYŽIAI LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKČIAI PAGERBTI

Watertown, Conn., Waterburio miesto artumoje, gyvena Danielius Žiuraitis, čia gimęs ir augęs, jau į pensiją pasitraukęs statybininkas, prie savo namo buvo sukūręs visą lietuviškų kryžių sodelį. Jis pats padarė 11 kryžių (tiek matome nuotraukoje). Jie gana laibi. Visi koplyt-stulpai, išskyrus vieną. Jų koplytėles ryšio. Po stogeliu sudėtos jo paties drožtos statulėlės. Čia yra ir Rūpintojėlis, ir šv. Jurgis, ir Sopulingoji Dievo Motina, ir kiti įvairūs šventieji.

Tuos kryžius jis sukūrė Lietuvos krikšto sukakties paminėti ir pagerbti. Jie stovėjo prie

gatvės per vasaros mėnesius. Rugsėjo gale, kaip skelbė spauda, jis sodelį išmontavo ir kryžius padovanojo lietuviškos kilmės šeimoms. Jų pavardės buvo išrašytos ant lentelių ir prikaltos žemai prie kryžiaus stiebo.

Kryžių nuotrauką su pačiu autoriumi siūloje Waterburio dienraštis ir drauge įdėjo rašyti, kuris supažindina, kas tie lietuviški kryžiai, kokia proga jie pastatyti. Mini ir Lietuvos praeitį, okupacijas, tremtinius. Tie kryžiai, ir liudija Lietuvos vargus. Straipsnyje prisiminta ir Lietuvos krikšto sukakties, iškilmės Romoje.

Aktorius Arūnas Čiuberkis ir režisierė Linda Pakri.

KUN. J. M. MATULIONIS GRĮŽO IŠ LAGERIO

Iš okupuotos Lietuvos gautas pranešimas, kad neseniai iš lagerio grįžęs kun. Jonas Kastytis Matulionis spalio 22 buvo priregistruotas savo bute Vilniuje, Gorkio gatvė 17, butas šeštas.

Dabar buvęs sąžinės kalnys, kun. J. K. Matulionis ieško klebono, kuris padarytų atitinkamus žygius jam įdarbinti savo parapijoje.

Kun. J. K. Matulionis fiziškai yra visai nusilpęs, likę tik griaučiai, bet dvasiškai yra stiprus ir pilnas optimizmo, Dievo ir žmonių meilės. "Neturiu nieko, bet turiu Dievą", — sako jis. Jis turėjo progos pamatyti, koks baises ateizmas, gyvenimas be Dievo.

— Denver, Col., tradicinė lietuviškų Kūčių vakarienė bus gruodžio 19 d., 6:30 val., Moterų klube, 940 S. Lincoln St. bus suneštiniai tradiciniai lietuviški valgiai. Antanina Bulotienė tvarkys maisto planavimą ir darys rezervacijas. Jai skambinti vakarais iki gruodžio 9 d. 770-6687.

E.B.

IŠKILMĖS ROMOJE

(atkelta iš 3 psl.)

muziejų, bet buvo pranešta, kad muziejus laikinai uždarytas. Pasirodo, kad tuo metu popiežius kažkokioje salėje priėmė ir diplomatus, ar kitus garbingus svečius. Kad būtų saugu, uždarė muziejų. Sikstinos koplyčią ir kitas lankomas patalpas. Sustiprino ir sargybas.

Po pietų muziejų atidarė, ir mes nuvykome autobusu. Višur buvo labai daug turistų. Eina žmonės grupelėmis, ir jiems gidas tik aiškina ir aiškina. Be gido eiti neapsimoka. Daug ką žinai iš meno istorijos, gali kartais daugiau pasakyti nei tas gidas, bet gali paklysti tokioje daugybėje kambarių ir salių. Geriau eiti su savo grupe.

Ties Mykolo Angelo Pieti

Šv. Petro bazilikoje, vos įėjus, dešinėje pusėje, prie sienos stovi garsioji Mykolo Angelo Pieti, kurį buvo atvežta į New Yorko parodą 1964 metais. Pieti yra iškelta, kad būtų geriau matyti. Kadaiše prie jos galėjai visai arti prieti ir detalai apžiūrėti, dabar jau negali. Visas tas Pietos kampas yra atitvertas didžiulių stiklu. Kaip žinome, kažkoks pakvaišęs turistai Pietą apdaužė plaktuku, restauruotojai atitaisė barbaro sužalojimus, bet vistiek matosi, kur skulptūros pirštai sudurti.

Mykolas Angelas buvo genijus. Šią skulptūrą nukalė būdamas 18 metų. Kai ją viešai išstatė, jis pats įsimaišė žmonėse ir klausėsi, ką jie sakys. Šie džiaugėsi darbu, tik nežinojo,

Restauruojama Sikstino koplyčia

Pirmiausia visi skuba apžiūrėti Sikstinos koplyčios. Čia yra renkami popiežiai, bet labiausiai koplyčią garsi Mykolo Angelo darbais. Jis išdekoravo koplyčios lubas ir galinėje sienoje nutapė didžiulį Paskutinį teismą.

Per tiek laiko lubos ir suskeldėjo. Dabar remontuojamos. Koplyčios lubos, restauruojami ornamentai, Mykolo Angelo paveiksai. Koplyčia gana didelė, aukšta. Restauravimui padaryti specialus metaliniai laiptai. Prie lubų aukštai padarytas lyg koks uždaras tiltas, paremtas plieno balkiais prie sienos. Viskas užkelta ant ratelių. Šį įrengimą gali pastumti ir toliau restauruoti naujus plotus. Į viršų palipti įtaisytas elektrinis keltas, kuris lengvai užkelia dailininkus restauruotojus. Jie dirbo ir tada, kai mes lankėme koplyčią, ir turistai nekludė.

Didelį įspūdį padaro jau restauruotos lubos. Visur švaru, šviečia visos spalvos, lyg vakar būtų nutapyta.

(Bus daugiau)

TAUTODAILĖS PARODA KULTŪROS ŽIDINYJE

Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorko skyrius kasmet ruošia surengia savo parodą. Šiemet toji paroda buvo spalio 24-25 Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Parodos yra rūpestingai ir skoningai įrengiamos. Ir šiemet paroda buvo gražiai sutvarkyta, išdėstyta. Malonu buvo ją apžiūrėti.

Šeštadienio vakare į atidarymą susirinko gražūs būrys tautodailės mėgėjų. Atidarė Tautodailės Instituto skyriaus pirmininkė Lilė Milukienė, trumpai nusakydama, kas dalyvauja parodoje ir kuo pasižymi išstatyti darbai.

Didžioji audėja

Parodoje daugiausia eksponatų išstatė Milda Kvedarienė, gyvenanti Iselin, N.J. Nuo seno ją pažįstame kaip kruopščią juostų audėją. Šioje parodoje išstatė ir savo išaustus tautinius drabužius. Jais buvo apvilkti du mekenai. Drabužiai atrodo tikrai puošniai, skoningai ir darniai išausti. Buvo išstatyta ir jos išaustos priejuostės ir įvairiausių juostų, padėklėlių, takelių. Turėjo trumpų juostų su jaustais vardais.

Buvo išstatyta ir jos kadaise Židiniui padovanota ilgą juosta. Ta juosta yra nepaprasta — jos plotis bus kokia pėda, ilgis apie 25 pėdos. Juosta dovanojo Židinio atidarymo dieną, paskui ji buvo dingusi, tik dabar prieš keletą mėnesių ji vėl atsirado, — rado padėtą prie vienuolyno durų.

Salėje buvo ir staklės, kurias Instituto skyriui padovanojo Giedrė Zauniūtė, ir Milda Kvedarienė demonstravo audimą staklėmis.

Šiaudlinukų menas

Pirmą kartą matėme gausiau išstatytą šiaudlinukų meną, — iš šiaudelių sukljuotus paveikslus, dekoratyvinius ornamentus. Juos sukūrė Aldona Steimininkienė iš Hartfordo.

Ji susirenka įvairių šiaudų, šiaudelių, juos perskelia pusiau, išvirina vandenyje ir paskui ištiesia. Tokius plokščius šiaudelius karpė su žirkėmis arba piauosto su peiliuku ir klijuoja ant tamsaus fono. Dėdami šiaudelių prie šiaudelio, pakeisdama jų spalvas, ji padarė paveikslus — lietuviškos šoka blezdingėlę,

Jūrą ir Kastytį, lietuviškus kryžius, kryžių ornamentus ir kita.

Darbai atlikti švariai, primena stilizuotus grafikos piešinius. Viešnia jau yra apvaldžiusi techniką, su savo darbais dalyvauja ir amerikiečių parodose.

Išdeginimai medyje

Birutė Kidolienė pasižymi savo nagingumu ir darbo entuziasmu, dalyvauja įvairiose parodose, išstatydama įvairius išdeginimus medyje. Ji jau gerai apvaldė šią techniką.

Parodoje buvo išstatyti jos išdegti mediniai margučiai, paveikslai, lėkštės, žvakidės, dėžės brangenybėm sudėti. Gausiausiai ornamentuojamos lėkštės. Visi lėkščių pakraščiai padengti lietuviškais ornamentais, o lėkštės centre išdeginamas paveikslas. Ji pati paveikslų nepiešia. Paima kokią nors knygos iliustraciją ar šiaip piešinį, kuris jai patinka, perveda jį ant lėkštės dugno ir paskui išdegina. Tada

(nukelta į 7 psl.)

LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIS PAMINĖTA IR SYDNĖJUJE

Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis Sydnėje buvo paminėta pamaldomis, koncertu ir dviem kitais kultūriniais renginiais.

Kaip įžangą į minėjimą rugpjūčio 30 Sydnėje lietuvių teatras "Atžala" suvaidino Adelaidėje gyvenančio rašytojo Prano Pusdešrio trijų paveikslų dramą "Vardan Dievo". Veikalas skirtas Lietuvos krikšto sukakties, niekur dar nevaizduojamas. Sydnėje įvyko jo pasaulinė premjera.

Džiaugėmės autoriaus talentu, suradusiu stiprų kūrybinį žodį. Džiaugėmės "Atžalos" teatro gajumu, pasiryžimu šį veikalą pastatyti ir aktorių vaidinimo menu. Pastatymą apipavidalino režisierė Daiva Labutytė-Bieri. Vaidinimu susidomėjimas buvo didelis, žiūrovų prisirinko pilna lietuvių klubo salė.

Iškilmingos minėjimo pamaldos Lidcombe Šv. Joachimo šventovėje įvyko rugsėjo 6. Šventovė pilna maldininkų. Dvasiškų procesiją vedė palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio ir Lietuvos krikšto sukakties vėliavos, asistuojamos visų Sydnėje veikiančių lietuviškų organizacijų vėliavų ir jų palydovų.

Sukaktuvines mišias aukėjo vysk. G. Robinson. su juo koncertavo prel. P. Butkus, MBE, prel. J. Meaney ir latvių kapelionas kun. Paul Beč. Mišių maldose buvo minima Lietuva, jos reikalai ir ši sukaktis.

"Dainos" choras galingais balsais užgiedojo įžanginę giesmę "Gelbėk mus", o paskui atliko "Garbė Dievui", "Tikiu" ir visus mišiose reikalingus atsakymus.

Vyskupo pamokslas buvo apipintas poetinėmis sąvokomis.. Jis krikščionybę nusakė kaip giesmę Kristaus pradėtą, skelbiant Evangeliją. Tą giesmę toliau tęsė apaštalai ir pamažu ji plito žmonėse ir tautose. Po dvylikos šimtmečių ji pasigirdo tolimame šiaurės krašte Lietuvoje.

Šv. Rašto skaitymus skaitė Loreta Šarkauskaitė, Antanas Šarkauskas ir Marina Coxaitė, tikinčiųjų maldas — Rikardas Červinas. Auką atnešė A. Giniūnas, E. Badauskienė ir N. Vaičiūgytė, lydimi tautiniais drabužiais apsirengusių jaunuolių. Komunijos giesmę "Panis angelicus" giedojo Gražina Hurba ir Birutė Aleknaitė.

Popiežius Jonas Paulius II sveikinasi su Australijos veikliu kunigu prel. Petru Butkum audiencijos metu birželio 27 Romoje. Prel. P. Butkus popiežiui įteikė savo parašytą knygą "Tautų šventovėse", įristą į baltus odinius viršelius, su įrašu lietuvių ir lotynų kalbomis "Kaip užtarėjui mūsų brolių kančioje".

Po mišių, prel. Butkui padėkojus už dalyvavimą mūsų iškilmėje ir už ganytojišką žodį, vyskupui buvo įteiktas meniškasis tautodailės drožinys — kryžius.

Parapijos salėje buvo suruoštas visų šventės dalyvių susitikimas su vyskupu. Švediško stalo pobūdžio vaišės savo lėšomis ir darbu parūpino Viktoras Šlėteris.

Minėjimo koncertas vyko tą pačią dieną Lietuvių klube Bankstowne. Scena buvo papuošta Lietuvos vėliava ir palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio paveikslu. Šalia scenos ant paauskstinimo — tradicinis lietuviško liaudies meno kryžius.

Su invokacija minėjimą pradėjo prel. P. Butkus, MBE. Moterų dainininkių grupė pradžioje pagiedojo giesmę "Rūpintojėlio skundas", o kitu išėjimu padainavo: "Bijūnėlis žalias", "Plaukia antelė" ir "Vai to dziemėl dziemėdėli".

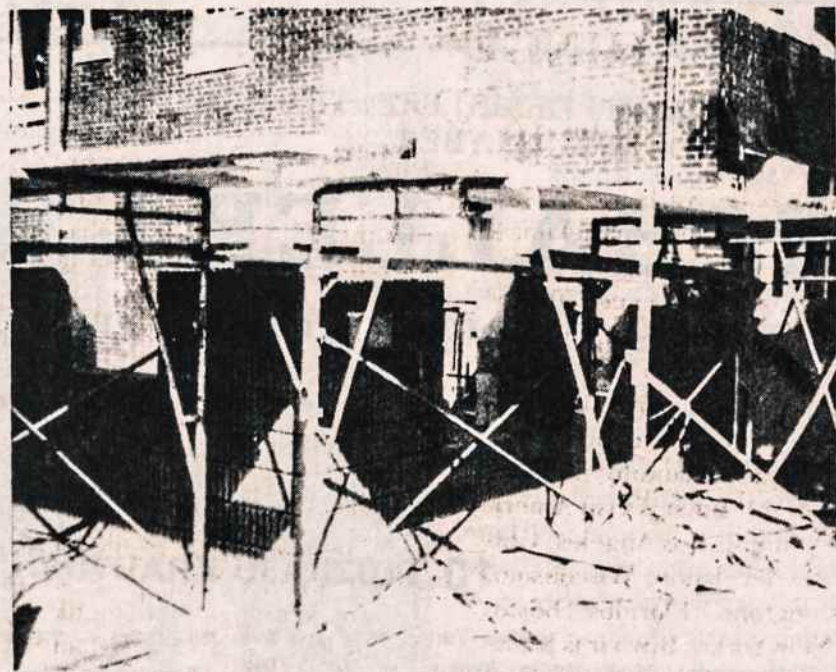
Anglų kalba paskaitė dr. R. Zakarevičius. Entuziastiškai žvelgdamas į mūsų istoriją, prelegentas gyvai iškėlė įvykius iš labai gilių ir kiek artimesnės mūsų praeities ir tuo būdu Lietuvos krikšto faktą įstatė į plačius praėjusių laikų Pabaltijo ir Europos istorijos rėmus.

Tautinių šokių grupė "Sukūrys", kuriai vadovauja Marina Coxienė, Jonas Birietas ir Kristina Dičiūlienė, talkinamos akordeonisto P. Viržinto, keturiais išėjimais pašoko septynių tautinių šokių.

Lietuvos himnu užbaigus minėjimą, garbės svečiams buvo suruoštos vaišės.

Šia proga Sydnėje lietuvių menininkų būrelis viršutinėje Lietuvių klubo salėje suruošė parodą, kurią tvarkė dail. Ignas Bieliūnas. Parodoje dalyvavo 14 menininkų: J. Abromas, I. Bieliūnas, N. Bižytė, J. Janavičienė, J. Janavičius, A. Jurksaitienė, M. Kavaliauskienė, L. Kraucevičiūtė-Gruzeff, E. Lašaitis, S. Montvidas, J. Palaitienė, J. Reizgys, A. Skeivienė ir H. Šlėteris.

Sukakties komitete dirbo: prel. P. Butkus, MBE — pirmi-

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos bei Lietuvių Informacijos Centro darbams padidėjus, tenka praplėsti turimas patalpas. Padidintas pastatas vadinsis Palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio Centru.

PLEČIAMAS R. ŠALPOS PASTATAS

Lietuvių Katalikų Informacijos Centro ir Religinės Šalpos patalpos Brooklyne praplėčiamos. Centras bus pavadintas Palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio centru. Pastato kartinio akmenio šventinimas įvyko lapkričio 4.

Vysk. P. Baltakiui pašventinus Lietuvos krikščionybės sukakties ir Šv. Kazimiero medalius, Gintė Damušytė į kartinį akmenį įdėjo Lietuvos K. bažnyčios Kronikos vieno numerio mikrofilmą. Marijona Skabeikienė įdėjo pastato priestato statybos pradžios nuotrauką, o Ritonė Ivaškaitė šv. Kazimiero sukakties medali. Tuo metu New

Yorke dalyvavęs Vytas Skudis įdėjo Lietuvos krikščionybės sukakties medali.

Vysk. P. Baltakiui pašventinus pastato kartinį akmenį, rangovas Losardo ir architektas Vytis uždarė kartinio akmenio angą.

Pranciškonų vienuolyno koplyčioje už L.K. Religinės Šalpos gyvus ir mirusius geradarius buvo aukojamos mišios. Jas su vysk. P. Baltakiu koncelebravo 26 lietuviai kunigai. Koplyčioje pamaldose dalyvavo ir gausus tikinčiųjų būrys.

Po mišių Kultūros Židinio posėdžių menėje buvo užkandžiai ir pokalbis su prof. Vytautu Skudžiu.

LAISVIŲ AMERIKOJE PERSEKIOJAMIEJI GINASI

Americans for Due Process išleido trečią žiniaraštį apie OSI. Rašoma apie vėliausių bylų teisinę eigą ir daromus žygius. Aprašoma Juozo Kungio išpildinimo byla, kuri spalio 13 buvo sugrįžusi tolimesnėm diskusijom į Aukščiausią Teismą. Teisėjai turės spręsti ar J. Kungio pamelavimas dėl gimimo datos ir vietos yra reikšmingi melai, dėl kurių reiktų jam atimti pilietybę.

Žiniaraštyje duodama amerikiečių spaudos apžvalga OSI tema. Taip pat parūpinamas sąrašas aktyvių išpildinimo ir deportacijos bylų į pateikiamas jų stovis teismo procese. Be to dar apibūdinami vėliausi įvykiai J. Demjanjuko, E. Kozio ir A. Artukovic bylose kituose kraštuose.

Straipsnyje apie Australiją pabrėžiama, kad tas kraštas pasirinkęs įvesti kriminalines o ne civilines bylas. A. prašomas Australijos vyriausio tyrinėtojo Robert Greenwood atvykimas į JAV šiuo reikalu. Australijos žydų spauda apibūdino jo kelionę šitaip:

"R. Greenwood aplankys OSI (kuri panaši į jo paties vadovau-

jimą įstaigą) ir turės pasikalbėjimus su Povilu Žumbakiu, vienu iš žymiausių gynybos advokatų OSI bylose Amerikoje". Australijoje šiuo metu tiria 200 bylų. R. Greenwood toliau keliaus į Izraelį, Didžiąją Britaniją, Kanadą, Italiją, V. Vokietiją ir Sovietų Sąjungą.

Americans for Due Process (ADP) žiniaraštyje taip pat galima rasti adv. P. Žumbakio vėliausių laišką, parašytą OSI direktoriui Neal Sher ryšium su kompiuterių vartojimu, kai OSI vyksta į Sovietų Sąjungą depozicijom. Adv. Žumbakis siūlo OSI įsigyti Toshiba rūšies kompiuterius, nes juos lengva prijungti prie KGB naudojamų modelių.

ADP šį anglų kalba leidžiamą žiniaraštį parūpina amerikiečių spaudos atstovams, Kongreso nariams, įtakingiems politikieriams ir pan. Paskiri asmenys žiniaraštį gali užsisakyti adresu: Americans for Due Process Newsletter, Post Office Box 85, Woodhaven, New York 11421. ADP žiniaraštis eina neperijodiniškai. Aukos paremti jo leidimui yra mielai priimanamos aukščiau pažymėtu adresu.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS APŽVALGINIS LEIDINYS

Apžvalginis leidinys bus albuminio pobūdžio, tai jame reikalinga sutelkti didesnį skaičių gerų nuotraukų, vaizduojančių centrinės iškilmės ir įvairiose visų kraštų vietovėse vykusius Jubiliejaus minėjimus bei renginius. Aprašymai ir paaiškinimai prie nuotraukų bus labai trumpi.

ninkas, kun. P. Martuzas, A. Girniūnas, dr. R. Zakarevičius, B. Genys, A. Vinevičius, N. Vaičiūgytė, V. Šlėteris, D. Anikienė, M. Coxienė, A. Kramilius, J. Ankus ir E. Lašaitis.

A. P. B.

Leidinyje bus taip pat dedama ar tik paminima ir dokumentinė medžiaga: įžymiųjų asmenų raštai, sveikinimai, Jubiliejaus proga išleistos knygos, leidiniai, programos, giesmynai, lankstinukai ir kt. Norima supažindinti ir su atskirose vietovėse vykdyta religine programa.

Visą tą su Jubiliejumi ir jo minėjimais susijusią medžiagą (ypač pageidautinos geros nuotraukos su trumpais paaiškinimais) prašome siųsti iki 1987 gruodžio pabaigos leidinio redaktoriui adresu: Juozas Baužys, 9124 Sandpiper Ct., Orland Park, IL 60462, USA.

is visur

— Paryžiuje, Notre Dame katedroje, Lietuvos krikšto jubiliejaus proga Paryžiaus kardinolas Lustiger pamaldas atlaikys lapkričio 22.

— Hypatija Yčienė-Ziūrienė, dr. Jono Šliūpo dukra, sulaukusi 95 m. amžiaus, lapkričio 9 mirė Albuquerque, N.M.

— Tradicinis Vilniaus krašto lietuvių sąjungos sąskrydis Kanadoje šiais metais neįvyks. Yra numatyta platesnio masto Vilniaus diena 1987 lapkričio 29.

— Kun. Antanas Kelpšas, MIC, buvęs Aušros Vartų parapijos Chicagoje klebonu, atvyko į marijonų vienuolyną prie "Draugo", kuriam jis yra išrinktas vyresniuoju ir provincijos ekonomu. Jis jau perėmė savo pareigas ir pamažu įsijungia į šio spaudos namo darbus ir reikalus.

— JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos politinis seminaras lapkričio 27 - 29 vyks Washingtone, D.C.

— Vytauto Beliajaus 80 metų amžiaus sukaktį plačiai paminėjo dienraštis "Denver Post", straipsnį užvardindamas "Mr. Folk Dance USA". Pažymėtina, kad V. Beliajus jau daugelį metų leidžia anglų kalboje tautinių šokių žurnalą "Viltis", kuriame apibūdinami įvairių tautų tautiniai šokiai ir šokėjai.

— Prie Kanados Lietuvių Fondo veikiantis A. ir T. Kojelaičių stipendijų fondas duoda stipendijas bet kurio krašto jaunimui, bet kuriame universitete studijuojančiam ir mokslinio laipsnio siekiančiam ar Vasario 16 gimnaziją lankančiam. Prašymai stipendijoms gauti priimami ir svarstomi bet kurio laiku. Prašant stipendijos, reikia nurodyti savo finansinę padėtį, lietuvišką veiklą ir ką studijuoja. Prašymus siųsti šiuo adresu: KLF A. ir T. Kojelaičių stipendijų fondo komisijai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. Canada M6P 1A6.

— "Birutė", Katalikų moterų draugija, veikianti nuo seniau Argentinoje, rugsėjo 20 suruošė Pavarasio sutikimą su asado pietumis ir menine programa.

— Chicagoje, Museum of Science and Industry jau 46 metus Kalėdų laikotarpyje rengia tarptautinius festivalius su įvairių tautybių pasirodymais: eglučių skirtingu papuošimu, dainomis, šokiais, dirbiniais, valgiais. Šiemet festivalyje dalyvauja 37-ų tautybių grupės nuo lapkričio 27 iki sausio 3. Lietuviai pasirodys gruodžio 13, sekmadienį, 7:30 val. vak. Dėl smulkesnių informacijų apie "Christmas Around the World" festivalį galima gauti skambinant 312 684-1414, ext. 290. Muziejus yra — 57th St. ir Lake Shore Dr.

— Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos taryba rugsėjo 11 pasiskirstė pareigomis: pirm. Artūras Kaminskas, vicepirm. Antanas Mikučionis, sekr. Augustinas Steigvilas, vicesekr. Analija Gaidimaukaitė, izd. Adomas Burba, tarybos nariai — Oswaldas Jonušis, Juozas Pulkas, Hektoras Survila, Raul Stalioraitis, Leopoldas Stankevičius ir Julius Mičiūdas.

Ieškomi asmenys, išvykę iš Lietuvos 1941 - 1945 m.: Benediktas Serapinas, Jono, gimęs 1934 - 37 m., Regina Serapinaitė, Jono, gimusi 1922 m., Aldona Serapinaitė, Jono, gimusi 1926 m. Jų ieško Rūta Serapinaitė-Mylincienė, Pranciškaus. Lietuvos TSR. Akmenės raj., Vieksniai. Birutės g. Nr. 6.

LIETUVIŠKA VISA KREDITO KORTELE

Kredito Unija KASA visada stengėsi pagelbėti savo nariams aukštesniais procentais už santaupas ir lengvesnėmis paskolų sąlygomis. Dabar galites dar kartą įsitikinti Kasos naudingumą, įsigydami gražią ir vertingą VISA kredito kortelę. Su šia kortele Jūs turėsite neriboto masto patarnavimą, nes VISA yra viena iš plačiausiai žinomų kredito kortelių visame pasaulyje.

Tačiau ne visos VISA kortelės yra vienodos. Dauguma bankų už jas ima aukštą metinį mokestį ir didelius procentus. Kasoje VISA kredito kortelių metinis mokestis yra žemesnis ir skolinimo procentai mažesni. Jeigu jau turite kito banko VISA kortelę pakeiskite ją į naują, gražią lietuvišką Kasos kortelę, kuri yra lygiai tiek pat vertinga ir visur priimama, kaip ir visos kitos kredito kortelės.

VISA kortelė yra labai praktiška kelionėse ir krautuvėse. Nuomojant automobilį, užsiskaitant viešbutį, ar pasitaikius kitom netikėtom išlaidom, VISA kortelė yra nepamainomas ir tiesiog būtinas patogumas, todėl kam rizikuoti nešiojant daug pinigų kišenėje, jeigu turite Kasos VISA? O reikalui esant, su VISA kortele galite ir pinigus skolintis

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite - įsitikinsite!

10 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 10

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7088
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7477
White Plains, N. Y., The Chase Pitt —
200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226
Farmington, Conn.: Hans and Fritz Dell
270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. —
Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthause — 101 Central St.
Tel.: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall —
Tel.: 201 785-0542

iš daugumos bankų pagal nustatytą Jūsų kredito kiekį. Be to, Kasa išduoda VISA korteles ir jaunimui nuo 18 metų amžiaus, ko negausites jokiam kitame banke.

Todėl skambinkite, rašykite arba ateikite pasiteirauti ir užpildyti VISA kortelės aplikaciją bet kurioje Kasos įstaigoje New Yorke, Chicagoje, Detroite, St. Petersburgu ar Waterburyje. Jūs nustebsite pamatę kokią gražią ir kaip naudingą yra Kasos VISA kredito kortelė.

KASOS Informacija

Nepatiko išdėstymas

Universitetiniame Vengrijos mieste Debračin policija suėmė knygyno savininkę. Mat, jai nepatiko Sov. Sąjungoje populiarių knygų išdėstymas lange, nes pavadinimai buvo surikiuoti šia tvarka: "Mes norime gyventi", "Toli nuo Maskvos", "Dangoraižių šešėly", "Po svetima vėliava".

Giminės

— Ar Birutė tau giminė?
— Giminė, bet labai tolima. Iš mūsų dvylikos vaikų šeimos ji yra vyriausia, o aš — jauniausia.

Spinta

Sovietinis pilietis, nusipirkęs spintą, giriasi:
— Nusipirkau spintą.
— Ką tu į ją kabinsi?
— Švarką, kelnės, batus.
— Tai kaip tu tada į miestą įeisi?

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

NAUJI MUZIKOS LEIDINIAI

Kompozitorius Juozas Stankūnas išleido savo kūrinių tris sąsiuvinius:

1. **Lietuvių liaudies dainos**, specialiai aranžuotos soliniam dainavimui su skirtingos formos fortepijono palyda kiekvienai dainai.

2. **Chorams dainos** — platesnio žanro dainos, sudėtingesnė rašyba, turtingesnė harmonija, laisvesnis balsų išdėstymas.

3. **Dainų gijos — On Strings of Song**. Šiame rinkinyje yra dainos solistams lietuvių ir anglų kalba, pasižymi drąsesniu fortepijono naudojimu, savita ir skirtinga ritmine traktuote, puošnia harmonija, prisitaikant dainos būdai bei charakteriui.

Kiekvienas rinkinys turi dvidešimt numerių.

Šiuos leidinius galima gauti:

Draugas Kioskas, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 arba pas autorių — Juozą Stankūną, 1043 Applegate Ave., Elizabeth, N.J. 07202.

Kiekvienos knygos kaina su persiuntimu — 3 dol.

NAUJI ALGIMANTO KEZIO LEIDINIAI

Algimantas Kezys vėl išleido naują meniškų fotografijų knygą — Variations on a Theme: World's Fair of the 80's. Knygos kaina — 15 dol.

Taip pat išleido ir menišką kalendorių, panaudodamas nuotraukas iš Chicagos. Kalendorius ir vadinasi "Chicago". Jo kaina 8.95 dol. Už persiuntimą pridėdama 1.50 dol.

Leidinius galima užsisakyti adresu: Algimantas Kezys, 4317 South Wisconsin Ave., Stickney, Ill. 60402.

Reikalinga ir pritinka — Paskaityti Darbininką.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

LITHUANIA 700 YEARS (IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

INTERNATIONAL

RITA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams, kurie prisidėjo prie sėkmingo kelionių į Lietuvą sezono.

G. T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti išskvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

NORI PASAULIO PAMATYTI?
KREIPKIS Į G.T.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TELEFONAS: (312) 430 - 7272

G.T. INTERNATIONAL 1988 EKSURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8800/SA	Pietų Amerika: 5 d., Rio, Iguassu Falls, 4 Buenos Aires birželio 7-18
Nr. 8801	Lietuva 15 d., Maskva 2 d., gegužės - 16 - birželio 3
Nr. 8802/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29
Nr. 8803/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-16
Nr. 8804/FIM	Pabaltijis; Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 2 d., ir 2 dienos laive, liepos 3-17
Nr. 8805/SP	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Helsinkis 3 d., liepos 14-29
Nr. 8806/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18 — rugpjūčio 3.
Nr. 8807/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31.
Nr. 8808/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., rugpjūčio 15 - 31.
Nr. 8809/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16 - 28.
Nr. 8810/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Octoberfest) 5 d., rugsėjo 19 - spalio 7.
Nr. 8811/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugsėjo 20 - spalio 2.

LITHUANIAN COOKERY In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktavimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129

Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas

Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499

Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreipkitės:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

KASOS narių ir visuomenės žiniai pranešame, kad jau dabar galima užsisakyti VISA kredito kortelę. Jos bus gražios, lietuviškos ir patogios visiems, kurie nori naudotis šiuo praktišku patarnavimu.

Dėl informacijų apie VISA kortelę kreipkitės į KASOS įstaigą darbo valandomis.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburgu, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 65 milijonai dolerių

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

FILOSOFAS – FOTOGRAFAS

Kai foto aparato objektyvas įsiseiga į Algio Norvilos akies parinktą objektą vėliau baltame blizgančiame popieriuje išvystame ne tik šešėlių ir formų žaismą, bet ir gilų kieno nors gyvenimo įžvelgimą. Išvystame gilų grožį.

Algis komentuoja gyvenimą. Jis savo foto aparatu tarytum prieneša prie mūsų veidrodį ir pasako: "Štai — jūs", arba — "čia — ir tu"; "čia — tavo aplinka", ir mes dažnai nustembame, pamatę, kad jis pastebėjo tai, ko mes nesugebėjome pamatyti; kai jis įžvelgė tai, ko mes nežinojome. Ir tai įmanoma tik menininko — filosofo deriniu.

Jau nuo trylikto savo amžiaus metų, Algis domėjosi fotografija, ir jo užfiksuoti jaunimo veidus ir vasaros stovyklų gyvenimo nuotrūpas matome "Ateities" žurnalo puslapiuose.

Algis Norvila studijavo filoso-

fiją Manhattan College ir University of South Carolina. 1981 - 1982 m. jis dirbo New School for Social Research foto skyriuje, ir klausė foto technikos pasikaitų.

Algio Norvilos fotografijas ir Marijos Gaiztutienės keramiką bus galima pamatyti šeštadienį, lapkričio 21, nuo 12 val. iki 9 val., (7 val. parodos oficialus atidarymas, dalyvaujant abiem menininkams). Sekmadienį, lapkričio 22, parodą galima bus lankyti tarp 12 ir 3 val. Paroda rengiama N.Y. apylinkės ateitininkų, Kultūros Židinyje.

GIJA

Dail. Albinas Elskus yra parąs didelę mozaiką Šv. Kryžiaus kapinių mauzoliejiui North Arlington, N.J. Mozaika vaizduoja Kristaus prisikėlimą. Dabar projektuoja vitražus tam mauzoliejiui.

LIETUVOJE MIRĖ P. JUKNIO SESUO

Petras Juknys, gyvenęs Darbininko kaimynystėje, spalio 23 gavo telegramą, kad Anykščiuiose mirė jo sesuo Marija Raupelienė. Vėlonė buvo 69 metų amžiaus.

Buvo gimusi Amerikoje, Sioux City, Iowa valstijoje. Ketverių metų būdama, 1922 ji buvo pabėgusi į Lietuvą. Augo Valtrunų kaime. Baigė Žemaitkiemio pradžios mokyklą.

Buvo ištėkėjusi už Alfonso Raupelio. Karo metais gyveno Aluntos miestelyje, Ukmergės apskrityje. Po karo apsigyveno Anykščių mieste ir su vyru dirbo 35 metus buvusioje Karazijos vyno fabrike.

Vyras Alfonsas gabūs muzikantas, kaimo orkestruose grojo įvairiais instrumentais.

Broliai Alfonsui Jukniui būnant išvežtam į Sibirą, keletą metų rūpinosi išvežtojo kalinio sveikata, siūsdavo maisto, vaistų

bei drabužių siuntinius. Vėlonė rinko uogas, grybus Anykščių šilose, produktus parduodavo ir taip sudarydavo lėšų prašomiems siuntiniams.

Uždarius vėno dirbtuvę, vėlonė dirbo valydama Anykščių mokyklą.

Vėlonė Marija užaugino du sūnus, kurie baigė Kauno universitetą. Sūnus, Vilimas, 26 metų amžiaus, žuvo motociklo katastrofoje 1965. Paliko žmoną Ireną inžinierę ir dar negimusį sūnų. Dabar anūkas atlieka karinę prievolę Rusijoje.

Vėlonė Marija Raupelienė palaidota spalio 24 Anykščių kapinėse šalia žuvusio sūnaus.

Amerikoje liko brolis Petras, su žmona Katherina, Lietuvoje liko sūnus Algis su žmona ir 2 anūkais, brolis Alfonsas su žmona ir vaikais bei 8 anūkais. Liko vyras Alfonsas ir eilė kitų giminių.

A.A.
DR. STASIUI JASAIČIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiu vėlonio dukrai, sūnui, sesel Elenai Vallūnienei ir kitiems giminėms bei artimiesiems.

Birutė Patrušienė

A. A.
PRANUI DIMUI

mirus, jo žmonai Marijai, dukrai Brigitai ir mieliems bičiuliams Adolfui ir dr. Stefan Dimams, netekus brolio ir svaio, reiškiam gilią užuojautą.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

A. A.
JUOZUI VILPIŠAUSKUI,

mielam mūsų šachmatų partneriui, mirus, jo žmonai dr. Onai Vilpišauskienėi ir dukrai Aukse Budreckienei su šeima nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

NEW YORKO-NEW JERSEY ŠACHMATININKAI

Z. Bliznikas
P. Dičpinigaitis
J. Galminas
Č. Janušas
L. Kudžma
V. Kulpa

Dr. G. Kumpikaitė
J. Malinauskas
A. Sakalas
A. Simonaitis
E. Staknys

Algio Norvilos nuotrauka. Jo nuotraukų paroda drauge su keramikės Marytės Gaiztutienės kūrinių rengiama lapkričio 21 ir 22 Kultūros Židinyje. Rengia New Yorko ateitininkai.

TAUTODAILĖS PARODA

(atkelta iš 5 psl.)

deda bent kelis sluoksnius lako.

Buvo išstačiusi ir kelias rankšluostines.

Medžio skulptūros
ir kilimai

Mindaugas ir Irena Jankauskai kadaise gyveno New York'e. Dabar gyvena Washington, DC. Mindaugą mes pažįstame kaip medžio drožinėtoją, skulptorių, gi Ireną pirmą kartą matėme kaip kilimų meistrę.

Mindaugas Jankauskas buvo išstąs kelias simbolines medžio statulas, kelias didesnio formato dekoratyvines lėkstes, kur įvedamos reljefinės figūros, medinę skrynią. Jis drožinėja apibendrintomis formomis, neieško detalių, darbus lakoja.

Kalėdų ir Naujų Metų šventėms artėjant, skaitytojai kviečiami sveikinti savo draugus ir pažįstamus per Darbininką, atsiunčiant pageidaujamą tekstą ir aukų spaudai paremti.

Irena Jankauskienė išstatė kelis abstrakčius ant sienos kabina-mus kilimus, padarytus kaišyti-ne technika. Naudojamos tik kelios spalvos, jos įvedamos plačiomis plokštėmis, ir jos kilimai atrodo kaip plakatai.

Milda Liaukienė iš Hartfordo išstatė gražių margučių seriją.

-o-

Paroda buvo gana gausiai lankoma. Daug kas įsigijo medžio darbų, šiaudinukų, juostų. Emilija Jurevičiūtė sėdėjo prie registracijos stalo ir audė juostas, besidomintimis dar paaiškino.

Ši paroda buvo kiek mažesnė nei anksčiau rengtos parodos. Institutas tai pat kartas nuo karto surengia įvairius demonstravimus, kursus. Ir dabar raginama nors panašaus surengti ir kuo plačiau skleisti lietuvių liaudies pamėgtą meną, ypač jaunimo tarpe, kad jis suprastų lietuvišką ornamentiką, audinį, drožinį. (p.j.)

A. A.
JUOZUI VILPIŠAUSKUI

uoliam Lietuvių Atletų klubo nariui, mirus, žmonai dr. Onai, dukrai Aukse ir jos šeimai reiškiam gilią užuojautą.

Lietuvių Atletų Klubas

A. A.
JUOZUI VILPIŠAUSKUI

mirus, reiškiam gilią užuojautą žmonai Onai ir dukteriai Aukse su šeima.

Alina ir Edvardas Stakniai

A.A.
JUOZUI VILPIŠAUSKUI

mirus, gilią užuojautą reiškia jo žmonai dr. Onai, dukrai Aukse Budreckienei su šeima ir kitiems artimiesiems.

New Yorko ramovėnai

BOSTONO
ŽINIOS

Rankdarbių mugė

Lietuvių tautodailės instituto Bostono skyrius jau antri metai rengia rankdarbių mugę. Šiomet ji įvyks gruodžio 6, sekmadienį, nuo 12 val. dienos iki 5 val. vak. Lietuvių Piliiečių dr-jos II-ro aukšto salėje. Bus galima įsigyti įvairių audinių, juostų, mezginių, medžio drožinių ir deginto medžio darbų, šiaudinukų kalėdinei eglutei papuošti, džiovintų gėlių meniškų vainikų, tapybos ir grafikos kūrinių, gintaro dirbinių ir kitokių dovanų. Prašome visus pasižymėti šią datą ir atvykti į mugę, nes prieš Kalėdas visiems reikia dovanų, o mugėje rasite jų dideli pasirinkimą. (S.S.)

Lituanistikos
Instituto suvažiavimas

So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos patalpose spalio 10 - 11 įvyko Lituanistikos Instituto suvažiavimas. Atvyko visi numatyti prelegentai su savo paskaitomis. Suvažiavime dalyvavo 14 narių, o paskaitų klausėsi 40 - 70 Bostono ir apylinkės lietuvių. Visos paskaitos bus atspausdintos suvažiavimo darbų knygoje, kurią redaguos instituto pirm. prof. dr. Bronius Vaškelis.

Po paskaitų įvykusiame instituto tarybos posėdyje nariu priimtas prof. dr. Juozas Navickas.

Instituto leidyklos vedėjas dr. Tomas Remeikis į suvažiavimą atvežė Vaclovo Biržiškos parašytą knygą "Lietuviai studentai užsienio universitetuose nuo 14-tojo iki 18-tojo amžiaus". Knygą redagavo ir papildė Mykolas Biržiška, o išleido Devenų fondas.

"Sodaudo" gastroles

Gitos Kupčinskienės vadovaujamas etnografinis ansamblis "Sodaudo" spalio 11 sėkmingai koncertavo Toronte. Gastroles surengė "Volungės" ansamblis, sudarytas iš vidurinės kartos atstovų, kaip ir "Sodaudo". Ten į koncertą atsilankė apie 500 lietuvių.

Darbininko skaitytojai, kaip ir kiekvienais metais, gaus 1988 m. sieninį spalvotą kalendorių. Užsisakant pavieniui — 3 dol. Skaitytojai prideda laisvą auką laikraščio paramai. Taip pat gaunamas lietuviškas kasdien nuplėšiamas sieninis kalendorius su lietuviško Vyties herbu. Kaina su persuntimu 10 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SPALIO MĖNESIO
BRIDGES

Spalio mėnesio Bridges siuntinėjamas skaitytojams. Viršelį įdėta Eglės Žalčių Karalienės statulos nuotrauka ir supažindinama su pačia pasaka. Toliau prisimenamos rugpjūčio demonstracijos Vilniuje, kun. Timothy Burkauskas, DSP, rašo apie Čenstakovą, Romona Steponavičius apie Lietuvių Fondo sukaktį. Įdėta nuotraukų iš Fondo veiklos, A. Azukas rašo apie Kasinėjimus Kernavėje, Albert Cizauskas — apie diplomatinę karjerą Indijoje, Demie Jonaitis — apie Algirdo Landsbergio knygą — Vaikai iš gintaro rūmų, Owen Norem, D.D. — konfliktais po krikšto. Spausdinama eilė skelbimų, padėka rėmėjams, laiškai redakcijai, lietuviški valgiai, Skuodžių atvykimas į Chi-cagą.

Žurnalą leidžia JAV Liet. Bendruomenė, redaguoja Demie Jonaitis, administruoja Tėv. Petras Baniūnas, OFM.

Ansamblio programoje buvo senoviškos liaudies dainos apie žirgą ir rūtą. Vietomis į programą įsijungė skudučiai, armonika, smuikas ir šokiai, o ekrane buvo rodomos skaidrės — Lietuvos kaimo vaizdai, susieti su programos turiniu.

Prieš koncertą ansamblį sveikino "Volungės" ansamblio vadovė muz. Dalia Viskontienė, o po koncerto padėką išreiškė V. Vaičiūnas.

"Sodaudo" ansamblį sudaro 18 asmenų: 11 moterų ir 7 vyrai. Lapkričio 7 ansamblis koncertuos Providence, o gruodžio 6 — New Havene.

Atsisveikinta su
J. Cicėnu

Iowa valstijoje spalio 21 mirus žurnalistinei Jeronimui Cicėnui, Petras Viščinis, mirusiojo jaunystės kovų draugas okupuotame Vilniuje, daug laiko skyrė Laisvės Varpo spalio 25 d. laidoje atsisveikinimui su mirusiuoju. Atitinkamos simfoninės muzikos fone jis ryškino mintį, kad miršta kovotojai, bet nemiršta kova, skirta aukštesniems idealams.

Joje Jeronimas Cicėnas reiškėsi Lenkijos okupacijoje nuo jaunystės dienų. Jo knyga "Vilnius tarp audrų" atskleidžia tos kovos nuožumą, ryškesnėmis ištraukomis iš tos knygos iškeltas ne tik jos autorius, bet ir visi lietuviai, eję Golgotos keliu Lenkijos okupuotame Vilniaus krašte.

Užskleista minėjimo
programa

So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos salėje spalio 25 dr. inž. Jurgio Gimbuto iliustruota skaidrėmis paskaita "Lietuvos bažnyčių ir varpinių tipologija" užskleista Lietuvos krikšto sukakties minėjimo Bostone plati ir įvairi programa, sudaryta to minėjimo komiteto, vadovaujamo Viktoro Kubiliaus.

Tos sukakties pagrindu nesen-tinkinta vien religiniu aspektu, kuris aukštai iškeltas spalio 4 Šv. Kryžiaus katedroje, bet taip pat neužmirštas paryškinti kultūrinis momentas tokiais renginiais, kaip rugsėjo 22 sol. Lilijos Šukytės ir pianisto Vytenio Vasyliūno iškylus koncertas, spalio 4 Lantanoje suruoštame bankete sol. Marytės Bizinauskaitės ir sol. Benedikto Povilavičiaus įjungimas meninei programai atlikti, spalio 11 Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas, o visos minėjimo programos užskleidimui minėtoji dr. inž. Jurgio Gimbuto paskaita.

RENGINIAI

Lapkričio 15 — K. Bradūno poezijos recitalis Lietuvių Piliiečių dr-jos II-ro aukšto patalpose 3 val. popiet.

Lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos trečio aukšto salėje Bostono aukštesniosios lituanistikos mokyklos tradicinis rudens pobūvis.

Naujosios Anglijos Baltų draugijos koncertai vyksta tokiu tvarka: lapkričio 22 — latvių, kovo 3 — estų, balandžio 17 — lietuvių.

Gruodžio 6 — rankdarbių mugė Lietuvių Piliiečių dr-jos II aukšto salėje, 12 - 5 val. popiet. Rengia LTI Bostono skyrius.

Gruodžio 19 d. Šv. Petro lietuvių parapijos salėje tradicinė Bostono aukštesniosios lituanistikos mokyklos Kalėdų eglutė.

Sausio 10 Brocktone komp. J. Gaidelio 5 metų mirties sukakties minėjimas. 10 val. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje mišios. Po jų parapijos salėje minėjimas. Rengia parapijos choras.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brighton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

DARBININKAS

Redakcija. (718) 827-1352
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, spalio 31 lankėsi New Yorko šeštadieninėje lituanistinėje mokykloje ir supažindino mokinius su savo plačios apimties darbu. Vyskupas apklausinėjo vaikus lietuviškais religiniais klausimais ir apdovanojo geriausiai atsakiusius. Ta pačia proga buvo paminėta ir Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Daiva Kezienė rodė ištraukas iš savo vaizduojamųjų, kurių pagaminimo Romoje jubiliejaus iškilnių proga.

Tėv. Placidus Barius, OFM, pranciškonų provincijolas, grįždamas iš kelionių, lapkričio 4-5 lankėsi Brooklyne, dalyvavo Religinės Šalpos naujojo pastato kurtinio akmenų pašventinime, po to vykusiose pamaldose, priešpiečiuose, apsilankė ir Darbininko redakcijoje bei spaustuvėje.

Vytautas Skuodis lapkričio 7 aplankė Maironio šeštadieninę mokyklą. Jauniausieji mokinukai ji pasitiko su tautiniais drabužėliais ir apdovanojo gelėmis. Mokiniai taip pat sugebėjo mūsų tautos kankinį paklausti aktualiais klausimais. Mokykla jam įteikė "Aidų" žurnalo prenumeratą.

PATIKSLINAME

Praeitame Romos įspūdių aprašyme, kur kalbama apie pobūvį Angelo pilyje, įsibrovė klaida. Šokiui vadovavo ne Galina Gobienė, bet Jadvyga Regnienė. Už klaidą atsiprašome.

New Yorko žinių dar yra 5 ir 7 puslapiuose.

Skuodžiai, dalyvavę religinės Šalpos naujo pastato kurtinio akmenų pašventinime, po to įvykusiose pamaldose, priešpiečiuose Kultūros Židinio posėdžių kambaryje, kur Vytautas Skuodis atskatinėjo jį klausimus, taip pat aplankė pranciškonų spaustuvę, jos administraciją, meno galeriją ir Darbininko redakciją. Daiva Skuodytė, kuri yra baigusi meno istoriją, labai domėjosi lietuvių dailininkų kūriniais. Daugumos dailininkų ji buvo girdėjusi tik pavardes, o jų kūrybos pavyzdžių neteko matyti. Skuodžiai yra sustoję pas Malviną ir Joną Klivečkus, Woodhaven, N.Y.

Aleksandras Vakselis, JAV LB NY apygardos pirmininkas, lapkričio 12 su žmona išvyksta į S. Petersburgą, Fla., kur dalyvaus Lietuvių Bendruomenės Tarybos paskutinėje sesijoje, po to vyks į Juno Beach, Fla., kur lankys savo gimines ir pažįstamus.

Dail. Kazimieras Žoromskis praeitais metais birželio gale išvyko Lietuvon nuolatiniam apsigyvenimui ir įsikūrė Vilniuje. Dabar grįžė iš Lietuvos parvežė žinią, kad jis rugsėjo 17 susituokė su Kristina Miklaševičiute. Jam 74 metai, jai — 37 metai. Ji yra Kęstučio Miklo pusbrolio dukra, meno kritikė, studijavusi Maskvoje.

Maspetho Lietuvos vyčių 110 kuopa domisi OSI veikla. Lapkričio 4 jiems kalbėjo Americans for Due Process koordinatorė Rasa Razgaitienė. Klausytojų susirinko per 200. 110 kuopos pirmininkas Jonas Adomėnas įteikė kuopos dosnią auką paremti Americans for Due Process veiklai. Sąjūdis vyčiams yra labai dėkingas. Vakarą suorganizavo vyčių kultūrinių reikalų vedėja F. Migliore.

A. a. Janis Stana mirus, Danutė ir Stasys Biručiai reiškia nuoširdžią užuojautą Gertrudai Nakutavičienei, jos šeimai ir visiems artimiesiems ir ta proga Kultūros Židiniui skiria 30 dol. auką.

A. a. Sofijai Jakienei-Patamsienei mirus, giliausią užuojautą reiškia visai šeimai. Vietoje gėlių ant karsto skiriame 25 dol. auką Kultūros Židiniui. — Irena ir Stepas Lukauskai, Fort Myers, Fla.

Dr. Birutė Petrušienė vietoj gėlių prie dr. Stasio Jasaičio karsto Kultūros Židiniui paaugojo 50 dol. Židinio administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

Skautų sueiga bus lapkričio 14, šeštadienį, 1:30 v. popiet, tuoj po lietuviškos mokyklos, Kultūros Židinyje.

A. a. Prano Dimo atminimui Marina ir Zigmars Raulinaičiai paaugojo 25 dol. Kultūros Židiniui paremti.

7 dienų kelionė laivu iš Miami į Karibų salas 1988 m. sausio 30 d. Kainos iš New Yorko, Chicago, Detroito, Clevelando ir kitų miestų nuo \$900.00 iki \$1,015.00. Plus \$35.00 už uosto mokesčius. Iš Miami nuo \$620.00 iki \$715.00. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill., 60643. Tel. 312 238 - 9787.

Antano Vaičiuliaičio premijuotos knygos "Naktis prie Šėmenos" literatūros šventės metu parduota 18 egzempliorių.

KĄ MATYSIME DAILININKO ČESLOVO JANUŠO PARODOJE

Dail. Česlovas Janušas gyvena Ozone Park, N.Y. Savo namuose turi studiją rūsyje ir kitą trečiąme aukšte — stoginiame kambaryje. Abi tos studijos yra perkrautos paveikslais.

Iš tos daugybės paveikslų šiai parodai buvo atrinkta 73. Maždaug pusė bus akvarelė, o kita pusė — aliejinė tapyba. Akvarelė mes mažiau pažįstame, bet jis yra geras akvarelistas, šios rūšies meno propaguotojas. Akvarelėse, spontaniškai liedamas dažus, jis vaizduoja audringas jūras, mėnesienas, Lietuvos ežerėlius, upes, žvejų laivus. Visos jos atbaigtos, neužkankintos.

Aliejinė tapyba šioje parodoje bus šiek tiek gausesnė, ir jos formatai kur kas didesni. Bus išsta-

tyta labai įspūdingų didokų jūros peizažų, kur paširpusios bangos, rodos, ims ir užlies tave. Nutapė jis gana daug grynai lietuviškų motyvų — lietuviškų sodų su berželiais, rugiapjūtėmis, ežerėliais, su Nemunu. Gyvendamas Lietuvoje, jis daug keliavo ir daug tapė gamtoje. Tuos motyvus atsinešė ir į Ameriką. Prie jų grįžo su ilgesiu ir tai pavaizdavo savo drobėse.

Tapė jis ir šio krašto pajūrius, pakrantes, žvejų prieplaukas, keliavo nuo Maino iki Long Island gilumos.

Tai bus didelės apimties paroda su gražiu lietuvišku peizažu. Kviečiami visi aplankyti ir pasidžiaugti šio realisto dailininko kūryba! (p.j.)

Marytė Gaižutienė, Vaza, degintas molis, 24 colių aukščio. Jos keramikos darbų paroda vyksta Kultūros Židinyje lapkričio 21 - 22. Rengia New Yorko ateitininkai.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

Čiurlionio ansamblis, atvykęs iš Clevelando, lapkričio 7 koncertavo Richmond Hill aukštesnios mokyklos (HS) salėje. Koncertas buvo įspūdingas ir pakilus. Ansamblui dabar vadovauja jaunas dirigentas dr. Bronius Kazėnas. Dainavo mišrus choras, taip pat moterų ir vyrų chorai, skambino kanklės orkestras.

Prieš programą publika buvo supažindinta su svečiu disidentu prof. Vytautu Skuodžiu ir jo šeima — žmona Irena ir dukra Daiva. Į sceną juos atvedė Jaunimo Sąjungos atstovai ir gražiai svečių apibūdino. Prof. V. Skuodis kalbėjo, kokį vaidmenį atlieka "Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronika".

Po koncerto visi persikėlė į Kultūros Židinį, kur toliau tęsė linksmy vakarone. Šokiams grojo brolių Kerzių orkestras, veikė įvairios loterijos. Platesnis koncerto aprašymas bus kitame Darbininko numeryje.

ELIZABETH, N.J.

Švento Vardo draugijos šeimų, bendra komunija ir pusryčiai bus lapkričio 22, sekmadienį, 8 v.r. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Pamaldose dalyvaus arkivyskupas T. McCarrick ir bus pagrindinis celebrantas. Po mišių jis pasikalbės su parapičiais. Pusryčių kaina: suaugusiems 5 dol., moksleiviams — 2 dol.

Kelionė į Pietų Ameriką 1988 balandžio 20 organizuoja "Laiskai Lietuviams" žurnalas. bus aplankyta Rio de Janeiro, Sao Paulo, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238 - 9787.

Ekskursiją į Vieną, Budapeštą, Zagrebą, Dubronviką ir Stebuklingą Medjugorje vietą 1988 gegužės 19 organizuoja "Draugų" dienraštis. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, Tel. 312 238 - 9787.

Išnuomojamas 4 kambarių butas Richmond Hill rajone. Pagaidaujama jauna dirbančių pora. Skambinti 718 847 - 4985.

COMPANION for elderly woman. 5 days — light cooking — good salary. Tel. (weekdays) 1-212-306 - 0642.

Skubiai reikalingas kraujas Jėl Helen Bielskis, kuri yra paguldyta Cabrini Medical Center, 10-05 kambarys, 227 East 19th St., New York, N.Y. tel. 1-212 995-6000. Kraujo bankas yra antrame ligoninės aukšte. Visų rūšių kraujas priimamas.

Išnuomojamas 5 kambarių butas pirmame aukšte prie pat Anguland Parko. Gali būti ir su vaikais. Skambinti dieną (kalbant angliškai) 277 - 4177, vakarais 5:30 - 9:30 val. (kalbant lietuviškai).

IEŠKOMI

Ieškomi: Pilkauskas Albinas, gimęs 1922 m. Pilkauskas Jonas, gimęs 1926 m. Abu yra Antano sūnūs. Ieško sesuo Milda Pilkauskaitė. Abu yra kažkur dingę karo metu. Atsileipti: Mečys Slavinškas, 19 Iris Lane, New Hyde Park, N.Y. 11040.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO 69 METŲ SUKAKTIS

MINĖJIMAS

New Yorke įvyks lapkričio 22, sekmadienį, Apriškimo parapijoje, 259 N. 5th St. 11 val. ryto iškilmingos pamaldos už žuvusius kovotojus dėl Lietuvos laisvės

12:30 val. prapijos salėje akademija:

sveikinimai

VILIAUS BRAŽENO paskaita

meninė programa, pabendravimas, kavutė

Būtų prasminga, kad organizacijos šventėje dalyvautų su vėlavomis.

Jėlmo auka 5 dol.

Šventę rengia ir visus kviečia

NEW YORKO RAMOVĖNAI

BIRUTIETĖS

ŠAULIAI - ŠAULĖS

DAIL. ČESLOVO JANUŠO

JUBILIEJINĖ PARODA,

sklirta jo amžiaus 80 metų sukakčiai pagerbti,

Įvyksta lapkričio 14 - 15

Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

PARODA LANKOMA:

šeštadienį nuo 12 iki 9 val. vak.
sekmadienį nuo 12 iki 3 val. popiet

Atidarymas šeštadienį 7 val. vak.
Po atidarymo — kavutė.

Bus išstatyti jo tapybos darbai ir akvarelės

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LIET. MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS
NEW YORKO KLUBAS

NEW YORKO IR APYLINKĖS ATEITININKAI RENGIA

MARYTĖS GAIŽUTIENĖS
KERAMIKOS DARBŲ
ALGIO NORVILOS
FOTOGRAFIJŲ

PARODA

lapkričio 21 ir 22 Kultūros Židinyje

Paroda lankoma:

šeštadienį nuo 12 iki 9 v.v.

sekmadienį nuo 12 iki 3 v. popiet

Parodos atidarymas: šeštadienį 7 v.v.

LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA RENGIA KONCERTĄ - ŠOKIUS

š.m. gruodžio 5 d. Kultūros Židinyje.

Programą atliks DARIUS POLIKAITIS ir "AŠ ČIA GYVA".

Po programos šokiai. Gros Brolių Kezių orkestras

Veiks australiškas baras, bus loterija, lietuviškas maistas.

Pelnas skiriamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, kuris bus Australijoje.

Pradžią 8 v.v. Bilietai gaunami prie Jėlmo. Kaina 10 dol.

Informacijos reikalais skambinti Indrei Biskytel vakarais 718 441-4604.

LIET. JAUNIMO SĄJUNGA Kviečia visus
ATsilankyti ir paremti jų rengiamą kongresą